

Kallelse

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden kallas till sammanträde 2019-11-13

Plats och tid

Välfärd Gävle, Magasinsplan 19, Gevaliasalen 09:00-12:00

Ordförande

Ahmed Amin (S)

Förhinder anmäls till

Maria Vidman

Kallelse

1. Mötets öppnande

2. Upprop och val av justerare

3. Fastställande av föredragningslista

4. Anmälan av ordförandeberedning

Ärendebeskrivning

Ordförandeberedning har ägt rum den 30 oktober mellan klockan 08.15-11.30.
Närvarande var ordförande Ahmed Amin (S) samt 2:e vice ordförande Per Sundström (KD).

5. Anmälan av övriga frågor

6. Beslutsärende: Kulturpolitiskt program.

19AFN141

Ärendebeskrivning

Föredragande: Magnus Höijer

Handlingar i ärendet

- Remissvar - Förslag till kulturpolitiskt program
- Följebrev och Remiss-Kulturpolitiskt program.

7. Beslutsärende: Ekonomisk månadsrapport för oktober 2019 för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

19AFN23

Ärendebeskrivning

Föredragande: Anders Paulsen

Handling kommer i ett senare utskick.

8. Informationsbeslut: Ekonomiska läget 2019

Ärendebeskrivning

Föredragande: Magnus Höijer

Kallelse

9. Beslutsärende: Sammanträdesdatum för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden år 2020.

19AFN167

Ärendebeskrivning

Föredragande: Magnus Höijer

Handlingar i ärendet

- Sammanträdesplanering 2020 - Valfärd Gävle
- Sammanträdesplan för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden år 2020.

10. Informationsärende: Dataskyddsförordningen

Ärendebeskrivning

Föredragande: Parisa Maleki Nordin

11. Beslutsärende: Internkontroll - försörjningsstöd

19AFN25

Ärendebeskrivning

Föredragande: Martin Wagner

Handlingar i ärendet

- Missiv Internkontroll försörjningsstöde AFN 1106

12. Kommande beslut: Redovisning av vidtagna åtgärder utifrån tillsyn från skolinspektionen

Ärendebeskrivning

Föredragande: Magnus Höijer

13. Kommande beslut: Verksamhetsplan 2020 för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden med utblick 2021-2023

Ärendebeskrivning

Föredragande: Martin Wagner

14. Kommande beslut: Undertecknande av handlingar 2020

Kallelse

Ärendebeskrivning

Föredragande: Anders Paulsen

15. Kommande beslut: Attesträtt 2020

Ärendebeskrivning

Föredragande: Anders Paulsen

16. Kommande beslut: Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0.

19AFN152

Ärendebeskrivning

Föredragande: Magnus Höijer

Handlingar i ärendet

- Remiss- Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0.
- Remiss- Förslag till Miljöstrategiskt program 2.0.
- Förlängd svarstid för synpunkter på förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0.

17. Kommande beslut: Remiss - Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun.

19AFN162

Ärendebeskrivning

Föredragande: Magnus Höijer

Handlingar i ärendet

- Remiss- Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun.
- Tjänsteskrivelse från Samhällsbyggnad- Riktlinjer Skolskjuts och elevresor.
- § 47 Samhällsbyggnadsnämnden -Riktlinjer skolskjuts och elevresor.
- PM – Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun 2.
- Riktlinjer skolskjuts och elevresor.
- Skolskjutsriktlinjer.

Kallelse

18. Kommande beslut: Fördelning av föreningsstöd till funktionshindarsföreningar inför år 2020.

Ärendebeskrivning

Föredragande: Katarina Stistrup

19. Informationsärende: Aktuellt från sektor Valfärd

Ärendebeskrivning

Föredragande: Magnus Höijer

20. Kommande beslut: Webbdarium för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

19AFN170

Ärendebeskrivning

Föredragande: Katarina Stistrup

Handlingar i ärendet

- Webbdarium Sektor Valfärd

21. Beslutsärende: Anmälan av delegationsbeslut

Handlingar i ärendet

- Borttagen på grund av sekretess

22. Beslutsärende: Kurser och konferenser

23. Informationsärende: Anmälningssärenden

Beslutsärende: Kulturpolitiskt program.

6

19AFN141

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Patrik Bergman
Tfn 026-17 99 88
patrik.bergman@gavle.se

Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnden

Remissvar – Förslag till kulturpolitiskt program

Förslag till beslut

Att anta yttrandet som sitt eget.

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden har beretts möjlighet att lämna synpunkter på förslag till nytt kulturpolitiskt program för Gävle kommun. Valfärd Gävle har utarbetat ett förslag till remissvar och sammanfattningsvis anser Valfärd Gävle att det, i det kulturpolitiska programmet, bör tydliggöras vilka delar som är styrande för övriga nämnder och bolag vid sidan av kultur- och fritidsnämnden. Därutöver anser Valfärd Gävle att aktiviteter inom kulturområdet kopplade till andra strategiska program inte bör finnas med i det kulturpolitiska programmet utan istället hanteras av respektive nämnd.

Bakgrund

Avdelning Kultur inom Livsmiljö Gävle har tillsammans med kontaktpolitiker arbetat fram ett förslag till nytt kulturpolitiskt program. För att lyssna in Gävle kommuns invånare och berörda kulturaktörer har det under 2019 genomförts tre öppna medborgardialoger samt har invånare haft möjlighet att lämna synpunkter på Gävles kulturliv genom en e-tjänst på Gävle kommuns hemsida.

En internremissomgång har även genomförts. Förslaget till kulturpolitiskt program är nu ute på remiss där nämnder, bolag och råd i Gävle kommun har möjlighet att lämna synpunkter. Programmet kommer därefter beredas i Kultur- och fritidsnämnden under 2019 för att sedan fastställas av kommunfullmäktige.

Yttrande

Nedan följer Valfärd Gävles synpunkter på förslaget till kulturpolitiskt program (nedan kallad "förslaget").

Styrning av övriga nämnder och bolag

I förslaget står att det kulturpolitiska programmet ska vara styrande för kultur- och fritidsnämnden och vägledande för övriga nämnder och bolag. Valfärd Gävle anser att en sådan skrivning är alltför vag för att den ska kunna tillämpas av övriga nämnder och bolag. Därför behöver det, i det kulturpolitiska programmet, förtydligas i vilka sammanhang och i vilken utsträckning övriga nämnder och bolag ska beakta skrivningarna i programmet.

Ett exempel är skrivningen på sidan 7 i förslaget att "Gävle kommuns ekonomiska stöd för ideell verksamhet [ska] styras mot att prioritera aktivitets- och/eller upplevelsebaserade verksamheter framför stöd till lokaler". Om tanken är att detta ska gälla som regel för exempelvis de föreningsstöd som Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden svarar för enligt respektive reglemente bör detta tydliggöras i programmet.

Ett annat exempel är skrivningen på sidan 6 att "i samband med nya kommunala byggprojekt ska det offentliga rummet kompletteras med konst och 1%-regeln tillämpas". Även i detta fall bör det tydliggöras om tanken är att detta ska gälla som regel för exempelvis Gävle Fastigheter och Gävlegårdarna.

Förhållandet till övriga strategiska program

På sidan 7 i förslaget beskrivs hur det kulturpolitiska programmet relaterar till andra styrande dokument, vilket är positivt då det sätter det kulturpolitiska programmet i ett sammanhang. På sidan 9 beskrivs sedan övergripande aktiviteter kopplade till det sociala hållbarhetsprogrammet och det miljöstrategiska programmet inom kulturområdet. Detta är mer problematiskt då beslut om aktiviteter kopplade till andra strategiska program bör ligga på nämndsnivå. Därmed anser Valfärd Gävle att stycket "hållbarhet och kultur – ekonomiskt, socialt och miljömässigt" på sidan 9 i förslaget bör tas bort, givet att beslut om kulturpolitiskt program ska fattas av kommunfullmäktige.

Magnus Höjjer
Sektorchef
Valfärd Gävle

Dnr 18KFN196-21
2019-09-20

Nämnder, bolag och råd inom Gävle
kommun

Sofia Nohrstedt
026-17 94 02
sofia.nohrstedt@gavle.se

Följebrev - Remiss - Kulturpolitiskt program

Det gällande kulturpolitiska programmet för Gävle kommun antogs 2008-04-22, dnr 08KFN47. Ett av de huvudsakliga syftena med programmet var att stärka Gävle kommuns ansökan till att bli kulturhuvudstad 2014 och därav gjorde man även valet att använda samma titel på programmet som för den ansökan som gjordes till kulturhuvudstadsåret – *Kulturell allemansrätt*.

Gävle är en kommun som växer och utvecklas och där behöver kulturen finnas med som en viktig medspelare. För att ligga i linje med kommunens övriga planer och inriktningsmål krävs ett nytt program för kulturen med en tydlig viljeriktning.

Avdelning Kultur har tillsammans med kontaktpolitiker arbetat fram ett förslag till nytt kulturpolitiskt program. För att lyssna in Gävle kommuns invånare och berörda kulturaktörer har det under 2019 genomförts tre öppna medborgardialoger samt har invånare haft möjlighet att lämna synpunkter på Gävles kulturliv genom en e-tjänst på Gävle kommuns hemsida. En internremissomgång har även genomförts.

Förslag till kulturpolitiskt program är nu ute på remiss där nämnder, bolag och råd i Gävle kommun har möjlighet att lämna synpunkter. Programmet kommer därefter beredas i Kultur- och fritidsnämnden under 2019 för att sedan fastställas av kommunfullmäktige.

Remiss

Programmet är ute på remiss mellan 20 september och 22 november 2019.

Synpunkter kopplat till programmet är välkomna på mejl till Kultur- och fritidsnämnden senast den 22 november 2019 via kultur-fritid@gavle.se. Märk mejlet 18KFN196.

För frågor kontakta Sofia Nohrstedt.

Underlag

Kulturpolitiskt program

Med vänliga hälsningar

Sofia Nohrstedt
Avdelningschef Kultur
Livsmiljö Gävle

Sändlista

Kommunstyrelsen
Omvårdnadsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Socialnämnden
Utbildningsnämnden
Arbetsmarknad- och funktionsrättsnämnden
Kommunala tillgänglighetsrådet
Kommunala pensionärsrådet
Gävle ungdomsråd
Gävle Energi AB
Gavlefastigheter AB
Gavlegårdarna AB
Gävle Hamn AB
Gästrikvatten AB
Inköp Gävleborg
Gästrik Rådningstjänst
Gästrik Återvinnare

Kulturpolitiskt program

Gävle kommun

Innehåll

Förord.....	2
Den kulturpolitiska visionen	3
Inledning.....	4
Kulturstaden Gävle	4
Kulturens roll när Gävle växer	4
Stöd och styrning.....	5
Styrande dokument.....	5
Stöd till kulturverksamhet	5
Fokusområden.....	6
Kulturens egenvärde	6
Tillgänglig kultur för alla	6
Lokala traditioner och globala influenser	6
Kultur för barn och unga	6
Hållbarhet och kultur – ekonomiskt, socialt och miljömässigt.....	7
Uppföljning	8
Länkar	8

Förord

Det kulturpolitiska programmet för Gävle kommun har beslutats av Kommunfullmäktige under hösten 2019. Programmet anger ramarna för kulturarbetet inom kommunen och ger en inriktning för stödet till kulturområdet. Genom programmet specificeras den kulturpolitiska visionen samt fem fokusområden.

Programmet har arbetats fram av tjänstemän och kontaktpolitiker inom kultur- och fritidsnämnden. Det har genomförts öppna medborgardialoger samt att det har funnits personal från Livsmiljö Gävle vid flera större evenemang under våren, främst sådana som riktat sig mot barn och unga. Det har även hållits intervjuer med föreningar och kulturaktörer samt funnits en e-tjänst för synpunkter. Vi är oerhört tacksamma för de många bra och kloka synpunkter som har kommit in och kommer att använda dessa i kommande arbete. Allt för att vi ska kunna erbjuda ett kulturliv som är i riktning med vad invånare och aktörer i Gävle kommun önskar.

De viktigaste utmaningarna framöver är att stärka kulturens roll i samhället och att lyfta kulturens egenvärde. I en alltmer globaliserad värld rör sig människor, varor, tjänster och influenser mycket fortare och vidare över jorden än någonsin förut. Det ger det lokala kulturlivet en ökad betydelse, utifrån att det skapar identitet och ofta är del av våra rötter samtidigt som kulturlivet behöver bli influerat och inspirerat av nationella och internationella perspektiv. Med globaliseringen följer också en ökad migration samtidigt som vi ser trender om en förändrad demografi. Klimatpåverkan, miljöbelastning och demokratifrågor är andra viktiga ödesfrågor. Hur vi förhåller oss till detta och tar till vara möjligheter genom bland annat digitalisering kommer att påverka hur det framtida samhället formas. Ovan beskrivna globala trender har legat som förutsättningar i arbetet med det kulturpolitiska programmet.

Den kulturpolitiska visionen

Den kulturpolitiska visionen är att uppnå ett hållbart kulturliv med hög kvalitet i Gävle kommun. Det innebär:

- Att kulturens egenvärde ska värnas
- Att kulturen ska vara tillgänglig för alla
- Att barn och ungas behov och rättigheter särskilt ska beaktas

Inledning

Kulturstaden Gävle

Gävle är en plats med stark kulturidentitet, något som spelat en viktig roll för kommunens utveckling. Residensstaden Gävle har flera väletablerade kulturinstitutioner i form av symfoniorkester, konsthall, muséer och teatrar och staden har utmärkt sig för sitt breda och högkvalitativa kulturutbud. En stark basindustri med flera stora arbetsgivare har präglat Gävle vilket gjort arbetarrörelsen och fackföreningarna starka. Sammantaget avspeglas det i kulturlivet genom livskraftiga kulturföreningar, studieförbund och arbetarteater. Gävle har också varit en viktig handels- och hamnstad, något som givit internationella kontakter och influenser. Högskolan gör att Gävle idag delvis har prägel av studentstad.

Kulturens roll när Gävle växer

Gävle är en stad som växer. Det föds fler barn i Gävle, fler människor vill bo i Gävle och fler företag väljer att etablera sig här. Ett rikt och varierat kulturutbud som speglar historia och samtidigt ökar platsens attraktion samt bidrar till framtidsstro och en god livsmiljö. Genom ett rikt och varierat kulturutbud främjas upplevelser, möten, bildning och delaktighet och den fria kulturen är en motor i regionens utveckling.

Ur ett demografiskt perspektiv innebär befolkningsökningen att vi under några år framöver kommer se en ökande andel äldre, tillsammans med en stor andel barn och unga. Färre skattebetalare ska finansiera välfärd och offentlig service till fler invånare. Den utmaningen kan lösas genom att arbeta medvetet, möjliggörande och medskapande. Det innebär att hitta effektiviseringar, samverka kring smarta lösningar och att lyssna in kulturens behov. Samverkan med civilsamhället och det ideella arbetet inom föreningsrörelsen är avgörande. Det kan också innebära att kultur som tidigare till stor del finansierats och organiserats av det offentliga i framtiden behöver hitta andra former. Kommunen ska prioritera arrangemang som når så många som möjligt och som främjar mångfald och delaktighet.

I en växande stad finns också möjligheter till att berika staden kulturellt. När nya stadsdelar tar form tillvaratas möjligheter att skapa nya mötesplatser och förutsättningar för kultur. Ett exempel är den offentliga konsten som når alla, den skapar trygghet och trivsel samtidigt som den kan både beröra, provocera och väcka tankar. I samband med nya kommunala byggprojekt ska det offentliga rummet kompletteras med konst och 1%-regeln ska tillämpas. Detta innebär att en procent av budgeten för stora investeringsprojekt, ska avsättas för att investera i offentlig konst. Arbetet med den offentliga konsten är en viktig demokratisk del av kulturlivet eftersom den offentliga konsten når ut till så många invånare.

Stöd och styrning

Styrande dokument

Kultur är ett begrepp som kan definieras på många olika vis. Gävle kommuns kulturpolitiska program utgår ifrån de nationella kulturpolitiska målen som fastställer att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling. För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor,
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas,
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan,
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Den regionala kulturplanen i Gävleborgs län är hörnstenen i samverkansmodellen med syfte att decentralisera besluten från statlig till regional nivå. De regionala kulturplanerna är viktiga utgångspunkter för hur medlen inom kulturområdet ska fördelas och prioriteras bland kulturaktörer i regionerna och till kommunerna och blir därför en utgångspunkt för Gävle kommuns kulturpolitiska program.

Gävle kommuns verksamhet ska styra mot de fem kommunövergripande målen. Utöver dessa mål utgör strategiska program en del av styrningen där särskilt Översiktsplan 2030 samt Miljöstrategiska programmet, Sociala hållbarhetsprogrammet och Näringslivsprogrammet kan nämnas. Dessa kommunala styrdokument ska Gävle kommuns kulturpolitiska program beakta. Det kulturpolitiska programmet är styrande för Kultur- och fritidsnämnden samt vägledande för kommunens övriga nämnder och bolag. För kulturområdet är även Biblioteksprogram för Gävle växer, Konstpolicy, Idrottspolitiskt program samt friluftsprogram (som är under framtagande) viktiga att förhålla sig till. Samtliga nämnda program finns länkat till i slutet av aktuellt kulturprogram.

Stöd till kulturverksamhet

Genom att stödja föreningsliv och andra ideella krafter ges människor möjlighet att utöva sina intressen och skapa en aktiv och meningsfull fritid. Föreningslivet ger också kunskaper om hur demokratiska beslut fattas och vikten av respekt för allas lika värde och åsikt.

Ur ett hållbarhetsperspektiv ska Gävle kommuns ekonomiska stöd för ideell verksamhet styras mot att prioritera aktivitets- och/eller upplevelsebaserade verksamhet framför stöd till lokaler. Kulturlivet är dock till stor del beroende av tillgängliga lokaler för föreningsdriven verksamhet och andra aktiviteter. Därför ska visst ekonomiskt stöd ges till kulturlokaler, men då i första hand till lokaler som i hög grad samutnyttjas och där kulturaktiviteter står i fokus.

Utöver ekonomiskt stöd stöttar kommunen föreningar genom rådgivning i föreningsfrågor och träffar för föreningsaktiva. Råd ges även till enskilda eller privata kulturintressenter i olika frågor. Vid ansökningar om ekonomiskt stöd kommer de fokusområden som beskrivs i aktuellt program finnas som bedömningskriterier vid beslut.

Gävle kommun tillämpar principen om "armlängds avstånd" som innebär att de som finansierar kultur och konst inte ska detaljstyra verksamhetens innehåll eller göra konstnärliga bedömningar.

Fokusområden

Kulturens egenvärde

I Gävle kommun värnar vi kulturens egenvärde. Kulturen ska vara en kraft, stark i sig själv, där den konstnärliga processen och upplevelsen står i fokus. För att möjliggöra nya uttryck, kreativa initiativ och intressanta satsningar krävs en prioritering där kvalitetsbegreppet blir levande, synliggjort och debatterat. Det konstnärliga värdet är alltså ett mål i sig där det blir viktigt att kulturbegreppet står på egna ben och inte bedöms eller mäts instrumentellt efter andra värden i samhället.

Gävle har under lång tid haft en stark kulturidentitet och ambitionen är att det fortsatt ska finnas produktioner och scener inom flera olika kulturområden med hög konstnärlig och kreativ kvalitet. Det krävs mod och innovativt tänkande för att utveckla kulturen utifrån det fria kulturlivets behov och stärka förutsättningarna för fria kulturutövare. Gävle ska värna möjligheten för professionella kulturaktörer att vara verksamma i kommunen. Med professionella kulturaktörer menar vi konstnärligt utbildade utövare eller utövare som har sitt konstnärskap som huvudsaklig inkomstkälla.

Tillgänglig kultur för alla

Gävle är rikt på kulturföreningar och studieförbund som tillsammans med institutionerna utgör kulturens infrastruktur och möjliggör invånarnas tillgänglighet till och delaktighet i kulturlivet. Att ha tillgång till kultur i dess olika former – som utövare eller publik – ska vara en självklarhet för alla som bor och lever i Gävle kommun. Tillgänglighetsaspekten ska beaktas ur flera perspektiv såsom språkligt, kunskapsmässigt, fysiskt och i de fall det är möjligt även ekonomiskt. Det är också viktigt att tillgodose alla åldersgrupper.

Det ska finnas förutsättningar för kulturlivet i så väl stad som landsbygd även om det mesta vad gäller aktiviteter och utbud är förlagt till staden. Ambulerande verksamheter kan vara ett värdefullt komplement när det inte är möjligt att ha geografiskt fasta institutioner.

Digitaliseringen kan tillgängliggöra kultur till många och möjligheten att dela information är i dag oändlig. Därför är digitaliseringsfrågorna centrala inom kulturarbetet, både för att tillgängliggöra och för att höja bildningsnivån och den digitala kompetensen hos invånarna.

Lokala traditioner och globala influenser

Ända sedan 1500-talet har det i Sverige, precis som i andra jämförbara länder, funnits ett organiserat samlande av äldre föremål och en dokumentation av det förflutna. Det utvecklades under det senare 1800-talet genom museer, vilket lade grunden för dagens kulturarvsinstitutioner. I begreppet kulturarv ryms också immateriella värden, i form av till exempel muntliga berättelser, språk, musik, traditioner samt de nationella minoriteternas kulturarv. Kulturen är ett socialt kitt där nya traditioner och kulturarv ständigt formas som en del av samhällets utveckling. Det är även nödvändigt att visa andra perspektiv på kulturarvet än de gängse, till exempel hur kvinnors, minoritetsfolk eller hbtq-rörelsens erfarenheter och insatser påverkat historien.

Gävles befolkning ökar och med det kommer bland annat fler globala influenser. Kulturen berikas av nya influenser, vilket bidrar till en större mångfald. Samtidigt som det äldre kulturarvet ska värnas är det viktigt att också utveckla och förnya kulturarvet. Till exempel att nya svenskar hittar sin identitet, i kontakt med både sitt ursprungliga kulturarv, sina föräldrars hemland och det nya Sverige.

För att vidga perspektiven, öka acceptansen för nya kulturer och ge möjlighet för det livslånga lärandet är det fortsatt värdefullt med internationella samarbeten. Medvetenhet om internationella sammanhang bidrar till ökad förståelse.

Kultur för barn och unga

Barn och unga är en särskilt prioriterad grupp inom kultursektorn. Från och med den 1 januari 2020 är barnkonventionen en del av svensk lagstiftning, vilket innebär ett tydligare ställningstagande för att barn är egna individer med egna rättigheter.

Ur FNs barnkonvention: ”Barn har rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet, och samhället ska uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet samt för rekreations- och fritidsverksamhet”

I en nationell jämförelse är utbildningsnivån låg i Gävle, vilket gör detta till ett viktigt område för kommunen att arbeta med. Kulturen bidrar till både bildning och förbättrade skolresultat för barn och unga och blir därför en viktig del att arbeta med. Samtidigt ska det egna skapandet och kulturens egenvärde beaktas i alla delar som rör barn och ungas kulturupplevelse. Gävle kommun vill tillgodose behovet av både kulturpedagogik, kreativitet och upplevelser. Utbudet av kultur för barn och unga ska präglas av hög kvalitet med variation, bredd och spets.

Hållbarhet och kultur – ekonomiskt, socialt och miljömässigt

Gävle kommuns kulturpolitiska arbete ska vara ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart. Det omfattar även det kulturutbud som stöds och främjas av Gävle kommun.

Gävle kommuns mål för social hållbarhet fastslås i det sociala hållbarhetsprogrammet som är styrande för hela kommunens verksamhet. Det sociala hållbarhetsprogrammet för Gävle fastslår mål inom trygghet, jämställda och jämlika villkor, delaktighet och inflytande samt icke-diskriminering. Kulturlivet skapar och erbjuder arenor för det fria ordet och den fria tanken, vilket är förutsättningar för ett demokratiskt samhälle samt för att uppnå flera mål i det sociala hållbarhetsprogrammet. Att delta i kulturverksamheter eller att dela kulturupplevelser skapar till exempel gemenskap och samhörighet och ett brett kulturliv är vägen mot ett inkluderande, integrerat samhälle med en rik mångfald. Ett nära samarbete med bland annat hbtq- och funktionsrättsrörelserna säkerställer allas lika möjligheter till deltagande.

Kultur- och fritidsnämndens resurser ska användas för att eftersträva ett ekonomiskt hållbart kulturliv, sett ur individens, föreningens och kommunens synvinkel. Framtiden kommer bland annat att kräva en utökad samverkan mellan olika aktörer för att stärka den ekonomiska bärkraften. Vidare behöver professionella kulturskapare stöttas för att kunna starta, driva och utveckla verksamheter.

Gävle kommuns mål är att vara en ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun. Ambitionerna fastslås i det miljöstrategiska programmet som är styrande för hela kommunens verksamhet. För att minska klimatpåverkan och bli mer resurseffektiva är det viktigt att kulturens anläggningar och lokaler blir mer klimatsmarta, planeras utifrån befintlig kollektivtrafik samt att lokaler samnyttjas mer.

Uppföljning

Gävle kommuns kulturavdelning ingår i sektorn Livsmiljö Gävle. Sektorn skriver årligen verksamhetsplaner som utgår ifrån kommunövergripande mål, kommunplan och budget. I verksamhetsplanen kommer visionen och de fokusområden som definierats i det kulturpolitiska programmet att brytas ned till aktiviteter. Uppföljning av det kulturpolitiska programmet kommer därför att ske i samband med uppföljning av verksamhetsplanen.

Länkar

[Nationella kulturpolitiska målen](#)

[Regional kulturplan Gävleborg](#)

[Miljöstrategiska programmet](#)

[Näringslivsprogrammet](#)

[Sociala hållbarhetsprogrammet](#)

[Idrottspolitiskt program – Hållbar idrott](#)

[Biblioteksprogram för Gävle växer](#)

Friluftsprogram (under framtagande)

Konstpolicy för Gävle kommun (under antagande)

[Kulturskoleutredningens betänkande – En inkluderande kulturskola på egen grund](#)

Beslutsärende:
Sammanträdesdatum för
Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnden år
2020.

9

19AFN167

JANUARI		FEBRUARI		MARS		APRIL		MAJ		JUNI	
1. O	Nyårsdagen	1. L		1. S		1. O		1. F	Första maj	1. M	23
2. T		2. S		2. M	10	2. T		2. L		2. T	Beredning SN Myndighetsutskott
3. F		3. M	6	3. T		3. F		3. S		3. O	Beredning AFN
4. L		4. T	KS	4. O		4. L		4. M	19	4. T	Beredning ON
5. S	Trettondagsafton	5. O		5. T		5. S		5. T		5. F	
6. M	Trettondag jul 2	6. T		6. F		6. M	15	6. O		6. L	Sveriges nationaldag
7. T		7. F		7. L		7. T	Myndighetsutskott	7. T		7. S	
8. O		8. L		8. S		8. O		8. F		8. M	24
9. T	Beredning MU 21/1	9. S		9. M	11	9. T		9. L		9. T	KS
10. F		10. M	7	10. T	KS	10. F	Långfredagen	10. S		10. O	
11. L		11. T	Beredning SN Myndighetsutskott	11. O	Beredning AFN fm. Beredning SN em.	11. L	Påskafton	11. M	Böckerna stängs 20	11. T	
12. S		12. O	Beredning AFN	12. T	Beredning ON Myndighetsutskott	12. S	Påskdagen	12. T	Myndighetsutskott Beredning MU 26/5	12. F	
13. M	3	13. T	Beredning ON	13. F		13. M	Annandag påsk 16	13. O		13. L	
14. T	KS	14. F		14. L		14. T	KS	14. T		14. S	
15. O		15. L		15. S		15. O	Beredning AFN fm. Beredning SN em.	15. F		15. M	KF 25
16. T		16. S		16. M	12	16. T	Beredning ON	16. L		16. T	SN/ Myndighetsutskott
17. F		17. M	8	17. T		17. F		17. S		17. O	AFN em.
18. L		18. T		18. O		18. L		18. M	KF 21	18. T	ON
19. S		19. O		19. T		19. S		19. T	Beredning SN fm. Beredning AFN fm. kl 11.00 Beredning ON fm.	19. F	Midsommarafton
20. M	4	20. T		20. F		20. M	17	20. O	Utskick samtliga nämnder Beredning MU 2/6	20. L	Midsommardagen
21. T	Myndighetsutskott	21. F		21. L		21. T		21. T		21. S	
22. O		22. L		22. S		22. O		22. F		22. M	26
23. T		23. S		23. M	Beredning MU 7/4 13	23. T		23. L		23. T	
24. F		24. M	KF 9	24. T	SN/ Myndighetsutskott	24. F		24. S		24. O	
25. L		25. T	SN/ Myndighetsutskott	25. O	AFN	25. L		25. M	22	25. T	
26. S		26. O	AFN	26. T	ON	26. S		26. T	SN/ Myndighetsutskott	26. F	
27. M	5	27. T	ON Beredning MU 12/3	27. F		27. M	Beredning MU 12/5 18	27. O	AFN	27. L	
28. T	Beredning MU 11/2	28. F		28. L		28. T	SN/ Myndighetsutskott	28. T	ON	28. S	
29. O		29. L		29. S		29. O	AFN	29. F		29. M	27
30. T				30. M	KF 14	30. T	ON Valborg	30. L	Pingstafton	30. T	
31. F				31. T				31. S	Pingstdagen		

JULI		AUGUSTI		SEPTEMBER		OKTOBER		NOVEMBER		DECEMBER	
1. O		1. L		1. T		1. T		1. S		1. T	Beredning SN
2. T		2. S		2. O		2. F		2. M	45	2. O	Beredning AFN
3. F		3. M	32	3. T		3. L		3. T		3. T	Beredning ON
4. L		4. T	Myndighetsutskott	4. F		4. S		4. O		4. F	
5. S		5. O		5. L		5. M	41	5. T		5. L	
6. M	28	6. T		6. S		6. T	KS	6. F		6. S	
7. T		7. F		7. M	Böckerna stängs 37	7. O	Beredning AFN fm. Beredning SN em.	7. L		7. M	50
8. O		8. L		8. T	Myndighetsutskott KS	8. T	Beredning ON	8. S		8. T	Beredning MU 22/12
9. T	Beredning MU 21/7	9. S		9. O		9. F		9. M	46	9. O	
10. F		10. M	33	10. T		10. L		10. T	Beredning SN Myndighetsutskott	10. T	
11. L		11. T	Beredning SN	11. F		11. S		11. O	Beredning AFN	11. F	
12. S		12. O		12. L		12. M	42	12. T	Beredning ON	12. L	
13. M	29	13. T		13. S		13. T		13. F		13. S	
14. T		14. F		14. M	38	14. O		14. L		14. M	KF 51
15. O		15. L		15. T	Beredning SN fm. Beredning MU 29/9 Beredning AFN fm. Beredning ON fm.	15. T		15. S		15. T	SN/ Myndighetsutskott
16. T		16. S		16. O		16. F		16. M	47	16. O	AFN em.
17. F		17. M	34	17. T	Utskick samtliga nämnder	17. L		17. T		17. T	ON
18. L		18. T		18. F		18. S		18. O		18. F	
19. S		19. O		19. L		19. M	43	19. T		19. L	
20. M	30	20. T		20. S		20. T	SN/ Myndighetsutskott	20. F		20. S	
21. T	Myndighetsutskott samt beredning MU 4/8	21. F		21. M	39	21. O		21. L		21. M	52
22. O		22. L		22. T	SN	22. T	ON	22. S		22. T	Myndighetsutskott
23. T		23. S		23. O	AFN	23. F		23. M	48	23. O	
24. F		24. M	35	24. T	ON	24. L		24. T	SN/ Myndighetsutskott KS	24. T	Julafton
25. L		25. T	SN/ Myndighetsutskott	25. F		25. S		25. O	AFN	25. F	Juldagen
26. S		26. O	Beredning MU 8/9	26. L		26. M	KF 44	26. T	ON	26. L	Annandag jul
27. M	31	27. T		27. S		27. T	KS	27. F		27. S	
28. T		28. F		28. M	KF 40	28. O	AFN Beredning MU 10/11	28. L		28. M	53
29. O		29. L		29. T	Myndighetsutskott	29. T		29. S		29. T	
30. T		30. S		30. O		30. F	Alla helgons afton	30. M	KF 49	30. O	
31. F		31. M	36			31. L	Alla helgons dag			31. T	Nyårsafton

Färger:

	Stoppdatum till KS
	Nämnd - SN
	Nämnd – AFN
	Nämnd – ON
	Myndighetsutskott, MU

Hel-/halvdagar 2019:

	SN	AFN	ON
Januari	Halvdag	---	---
Februari	Halvdag	Halvdag	Halvdag
Mars	Halvdag	Halvdag	Halvdag
April	Halvdag	<i>HELDAG</i>	<i>HELDAG</i>
Maj	<i>HELDAG</i>	Halvdag	Halvdag
Juni	Halvdag	<i>HELDAG</i>	<i>HELDAG</i>
Juli	---	---	---
Augusti	Halvdag	---	---
September	Halvdag	<i>HELDAG</i>	<i>HELDAG</i>
Oktober	Halvdag	<i>HELDAG</i>	<i>HELDAG</i>
November	Halvdag	<i>HELDAG</i>	Halvdag
December	Halvdag	Halvdag	Halvdag
	//1 heldagar	//5 heldagar	//4 heldagar

Hel-/halvdagar 2020 - FÖRSLAG

	SN	AFN	ON
Januari	---	---	---
Februari	Halvdag	Halvdag	Halvdag
Mars	Halvdag	<i>HELDAG</i>	<i>HELDAG</i>
April	Halvdag	Halvdag	Halvdag
Maj	Halvdag	Halvdag	Halvdag
Juni	Halvdag	Halvdag	Halvdag
Juli	---	---	---
Augusti	Halvdag	---	---
September	Halvdag	Halvdag	Halvdag
Oktober	Halvdag	<i>HELDAG</i>	<i>HELDAG</i>
November	Halvdag	<i>HELDAG</i>	<i>HELDAG</i>
December	Halvdag	Halvdag	Halvdag
	//0 heldagar	//3 heldagar	//3 heldagar

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Maria Vidman
Tfn 026-17 72 22
maria.vidman@gavle.se

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Kommande beslut: Förslag till sammanträdesdatum för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden år 2020

Förslag till beslut

Att fastställa föreslagna sammanträdesdatum för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden år 2020.

Ärendebeskrivning

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden sammanträden för 2020 föreslås äga rum en gång i månaden, med undantag av januari, juli och augusti som är mötesfria.

Sammanträdena i mars, oktober och november föreslås vara heldagar.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden sammanträden är öppna för allmänheten, med undantag vid behandling av sekretessärenden.

Förslaget grundar sig på en samordnad planering för de tre nämnder som tillsammans verkar inom Sektor Vårld.

Den samordnade planeringen innebär att sammanträdestillfällena för nämnderna har förlagts i anslutning till varandra, samlade under en och samma vecka.

Detta underlättar det förberedande arbete som det innebär för tjänstemannaresurserna att förbereda och upprätta underlag till nämnderna.

Förslaget innebär därmed att nämnderna över tid befinner sig i samma del av nämndsprocessen, vilket bidrar till att processen skall löpa smidigt och korrekt och att de handlingar och underlag som levereras till politikerna är väl förberedda och av god kvalitet.

Genom att, så långt det är möjligt, förlägga nämndernas möten i slutet av månaden, skapas förutsättningarna för nämnderna att behandla och ta del av aktuella ekonomiska resultat från föregående månad.

Nämndernas möten i maj och september, har förlagts efter samförstånd och dialog

med Styrning och stöds ekonomiavdelning (Planering och uppföljning), och är anpassade till de stopptider som gäller för inrapportering av delårsrapporterna.

Sammanträdesdatum

Följande tider och datum är grunden vid Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden mötesplanering år 2020:

Halvdag

- Gruppmötena förläggs samma dag som nämnd, kl. 08.00 – 09.00, med undantag för juni och december.
- Nämndens sammanträde sker kl. 09.00 – 12.00, normalt på en onsdag med undantag för juni och december (13.00-17.00)
- Beredningen förläggs cirka två veckor före nämndens sammanträde, kl. 08.15- max 10.00, normalt på en onsdag.

Heldag

- Gruppmötena förläggs samma dag som nämnd, kl. 08.00 – 09.00
- Nämndens sammanträde sker kl. 09.15 – 17.00, normalt på en onsdag
- Beredningen förläggs cirka 2 veckor före nämndens sammanträde, kl. 08.15 – max 10.00, normalt på en onsdag

Sammanträde	Beredning
26 februari	12 februari
25 mars (heldag)	11 mars
29 april	15 april
27 maj	19 maj
17 juni (eftermiddag)	3 juni
23 september	15 september
21 oktober (heldag)	7 oktober
25 november (heldag)	11 november
16 december (eftermiddag)	2 december

Utöver detta kan det komma läggas kompletterande förslag till datum för t ex workshops och planeringsdag/ar.

Magnus Höjjer
Sektorchef
Välfärd Gävle

Beslutsärede: Internkontroll - försörjningsstöd

11

19AFN25

Missiv

Handläggare
Martin Wagner
Tfn 026-17 80 00
martin.wagner@gavle.se

Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnden

Tjänsteskrivelse – kompletterande internkontrollpunkt angående försörjningsstöd

Förslag till beslut

Att Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden beslutar att anta förslag avseende otillräckligt beslutsunderlag för försörjningsstöd

Ärendebeskrivning

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska enligt fullmäktiges reglemente för intern kontroll upprätta och besluta om en internkontrollplan för varje år. Under året har risk avseende försörjningsstöd identifierats och därmed kompletteras internkontrollplanen med en internkontrollpunkt för att hantera detta.

Otillräckligt beslutsunderlag för försörjningsstöd

Beskrivning risk

Risk för att beslutsunderlag gällande försörjningsstöd är otillräckligt på grund av bristfällig handläggning eller dokumentation, vilket kan leda till att brukare felaktigt beviljas eller avslås ekonomiskt bistånd, eller beviljas fel belopp.

Syftet med granskningen

Syftet med granskningen är att säkerställa att beslut fattas utifrån gällande delegationsordning, att det finns tillräcklig dokumentation och underlag för beslut och utbetalning samt att utbetalning gått till rätt mottagare med rätt summa.

Riskansvarig (ansvarig för uppföljning)

Verksamhetschef Arbetsmarknad och stöd.

Kontroll av underlag som ligger till grund för beslut och utbetalning.

Följande frågor ska besvaras vid granskningen:

- Finns underlag som fakturor och kvitton?
- Finns dokumentation kring aktivitet och planering som den enskilde förväntas genomföra?
- Är folkbokföringsuppgifter kontrollerade och dokumenterade?
- Har betalning gått till rätt mottagare med rätt summa?
- Har beslut fattats i enlighet med gällande delegationsordning?

Granskningsmetod

Under november månad 2019 kontrollera minst 50% av månadens samtliga ärenden. Därefter löpande stickprovsgranskning.

Åtterrapporering

Löpnade till sektorledning. Åtterrapporering via ordinarie internkontrollrapportering till nämnd.

Expedieras till

Kommunstyrelsens diarium

Magnus Höijer

Sektorchef

Välfärd Gävle

Kommande beslut:
Miljöstrategiskt program Gävle
kommun 2.0.

16

19AFN152

Från: Kommunstyrelsen (e-post)
Skickat: den 21 oktober 2019 14:17
Till: Livsmiljö Gävle (e-post); Utbildning Gävle (e-post); Livsmiljö Gävle - Kultur & Fritid Gävle (e-post); Valfärd Gävle - Socialtjänst Gävle (e-post); Valfärd Gävle - Omvårdnad Gävle (e-post); Valfärd Gävle - Näringsliv & arbetsmarknad Gävle (e-post); Kommunstyrelsen (e-post); SG-Jävsnämnden (e-post); Valnämnd Gävle (e-post); Överförmyndarnämnden (e-post); Gävle Hamn - Info (e-post); Gästrike Återvinnare (e-post); Gävle Energi - E-Post; Gästrike Vatten - Info (e-post); Gavlegårdarna - Info (e-post); Gavlefastigheter - Info (e-post); gavleborg@kristdemokraterna.se; gavle@liberalerna.se; gavle@mp.se; gavleborg@moderaterna.se; info@gavle.sap.se; gavle@sd.se; gavle@centerpartiet.se; gavle@vansterpartiet.se; rg@regiongavleborg.se; 'gavleborg@lansstyrelsen.se'; 'Registrator'; kommun@sandviken.se; Ockelbo kommun (e-post); hofors.kommun@hofors.se
Kopia: Dürebrandt, Bodil; Frisk, Elin
Ämne: Möjlighet att lämna synpunkter på förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0
Bifogade filer: Förslag till Miljöstrategiskt program MSP 2.0.pdf

Ni har nu möjlighet att lämna synpunkter på förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0

Under 2019 reviderar Gävle kommun det miljöstrategiska programmet, som bland annat lett till att Gävle legat i topp tre bland Sveriges bästa miljökommuner tre år i rad.

Det Miljöstrategiska programmet antogs av Kommunfullmäktige i juni 2013 med ambitionen att vara en av de bästa miljökommunerna i Sverige.

Arbetet med implementering och genomförande har nu pågått i fem år och Kommunstyrelsen beslutade 2018-08-28 att genomföra en revidering av programmet.

Gävle kommunkoncernens medarbetare och politiker, gavlebor, företag och föreningar har under våren 2019 deltagit vid workshops, dialogmöten och lämnat synpunkter hur de ser framtidens miljömässigt hållbara Gävle.

Ett förslag, kallat Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0, med synpunkter från dialogmöten och erfarenheter från det tidigare programmet som underlag, är nu framtaget.

Förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0 går ut på remiss till Gävle kommuns politiska nämnder och styrelser samt politiska partier i Gävle, Region Gävleborg, Länsstyrelsen och Högskolan i Gävle vecka 43 – 48, det vill säga 2019-10-21-2019-12-01.

Ställ er gärna frågorna:

- Hur kan ni i er verksamhet integrera det miljöstrategiska programmet i era ordinarie processer?
- Vilka mål ser ni kan leda till ekonomiskt positiva effekter?

Era synpunkter ska ha kommit in till kommunstyrelsen@gavle.se **senast den 1 december 2019**. Märk e-posten med: Diarienummer 18KS266, Revidering av Miljöstrategiska programmet

Efter remisstiden sammanställs de synpunkter som kommit in och det slutliga miljöstrategiska programmet beslutas av Kommunfullmäktige i februari.

Har ni några frågor är ni välkomna att kontakta Bodil Dürebrandt eller Elin Frisk.

Kontaktuppgifter:

Bodil Dürebrandt, Bodil.durebrandt@gavle.se, 026-17 80 63, 076-125 98 90

Elin Frisk, elin.frisk@gavle.se, 026- 026-17 98 98, 070-084 80 64

Gävle, en av Sveriges bästa miljökommuner!

Med vänlig hälsning

Erika Greis
Registrator
Styrning och stöd
Administrativa avdelningen, Kanslienheten

Gävle kommun
801 84 GÄVLE

Sändlista:

Samhällsbyggnadsnämnden
Kommunstyrelsen
Utbildningsnämnden
Kultur och fritidsnämnden
Socialnämnden
Omvårdnadsnämnden
Arbetsmarknads-och funktionsnämnden
Jävsnämnden
Valnämnden
Överförmyndarnämnden

Gävle hamn: info@gavlehamn.se
Gästrik återvinnare: info@gastrikeatervinnare.se
Gävle Energi: info@gavleenergi.se
Gästrik Vatten: info@gastrikevatten.se
Gavlegårdarna: info@gavlegardarna.se
Gavlefastigheter: info@gavlefastigheter.se

Socialdemokraterna: info@gavle.sap.se
Moderaterna: gavle@liberalerna.se
Liberalerna: gavle@liberalerna.se
Miljöpartiet: gavle@mp.se
Vänsterpartiet: gavle@vansterpartiet.se
Centerpartiet: gavle@centerpartiet.se
Sverigedemokraterna: gavle@sd.se
Kristdemokraterna: gavleborg@kristdemokraterna.se

Region Gävleborg: rg@regiongavleborg.se
Länsstyrelsen Gävleborg: gavleborg@lansstyrelsen.se
Högskolan i Gävle: registrator@hig.se

Sandvikens kommun: kommun@sandviken.se
Ockelbo kommun: kommun@ockelbo.se
Hofors kommun: hofors.kommun@hofors.se

STYRNING OCH STÖD GÄVLE

Förslag Miljöstrategiskt program 2.0

För gävlebor, näringsliv och Gävle kommunkoncern

UTSKRIFT

Miljöstrategiskt program 2.0

För gävlebor, näringsliv och Gävle kommunkoncern

Antagningsdatum: xx

Utgivningsdatum: xx

Citera gärna ur skriften men ange källa

© Gävle kommun [xxxx]

Grafisk form Pangea design

Förord

Ambitionen är att Gävle ska vara en av de bästa miljökommunerna i landet att leva, verka och vistas i.

Det skapar livskvalite, ett attraktivt Gävle och stärker Gävle som varumärke

Oavsett vilket mål som gäller ska Gävle kommun gå före och visar vägen

”Vi ska göra som vi aldrig har gjort förut!”

Xx

Kommunalråd

Innehållsförteckning

Inledning	2
Vad innehåller programmet?	2
Vem vänder sig programmet till och hur ska du använda programmet?	3
Övergripande ambitioner i MSP 2.0	4
Avstamp i internationellt, nationellt och regionalt arbete	4
Synergier mellan ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet	5
Trender, möjligheter och risker	6
MSP 2.0 och kopplingen till andra styrdokument	7
Gemensamma framgångsfaktorer	8
Målområden och prioriteringar	10
Mål och prioriterade åtgärder	10
Klimatneutral kommun 2035	11
Vad menas med klimatneutral	11
Målinriktning – tillstånd i framtiden	11
Nuläget Klimatneutral kommun	12
Utmaningar Klimatneutral kommun	13
Mål, indikatorer och ansvar Klimatneutral kommun	14
Prioriterade åtgärder Klimatneutral kommun	17
Robusta ekosystem	18
Målinriktning – tillstånd i framtiden	18
Nuläget Robusta ekosystem	19
Utmaningar Robusta ekosystem	19
Mål, indikatorer och ansvar Robusta ekosystem	20
Prioriterade åtgärder Robusta ekosystem	22
Ren och giftfri vardag	23
Målinriktning – tillstånd i framtiden	23
Nuläget Ren och giftfri vardag	24
Utmaningar Ren och giftfri vardag	24
Mål, indikatorer och ansvar Ren och giftfri vardag	25
Prioriterade åtgärder Ren och giftfri vardag	28
Genomförande och uppföljning	29
Uppföljning	29
Prioriterade åtgärder	29
Begrepp och definitioner	30

Inledning

Ambitionen är att Gävle ska vara en av de bästa miljökommunerna i landet att leva, verka och vistas i. Därför har Gävle kommun tagit fram ett miljöstrategiskt program som ska styra och samordna kommunorganisationens miljöarbete.

Det första Miljöstrategiska programmet antogs av Kommunfullmäktige i juni 2013 och arbetet med implementering och genomförande har nu pågått i fem år. Under de tre senaste åren, 2017, 2018 och 2019 har Gävle legat bland de topp tre bästa miljökommuner i Sverige. Det är vi som kommun mycket stolta över men vi är inte nöjda där, arbetet med miljömässig hållbarhet är en ständigt pågående process.

Det första miljöstrategiska programmet har under år 2019 reviderats och det finns fortfarande ett släktskap med det tidigare programmet men det nya programmet har en tydlig vidareutveckling och är anpassat till det läge kommunorganisationen är i nu. Programmet tar än mer höjd, är än mer utmanande.

Under arbetet med att ta fram det reviderade miljöstrategiska programmet har en projektgrupp bestående av representanter från våra sektorer, bolag och förbund bildats. De har ansvarat för planering, prioritering och sammanställning.

Under 2019 har ett antal dialogmöten med medarbetare i Gävle kommunkoncern, gävlebor, näringsliv, ideella organisationer samt politiker genomförts.

Det reviderade programmet ska ge än mer energi till kommunorganisationens framtida hållbarhetsarbete och visar den inriktning miljöarbetet kommer att ha på längre sikt.

Vad innehåller programmet?

Det miljöstrategiska programmet fokuserar på den miljömässiga dimensionen av hållbarhet, men resultatet av insatserna genererar också positiva effekter inom både de sociala och ekonomiska hållbarhetsdimensionerna.

Det första programmet beskrev sju målområden och har nu kortats ner till tre målområden. Antalet mål och indikatorer har minskat och åtgärderna är på en övergripande nivå.

Det miljöstrategiska programmet 2.0 är indelat i målområdena Klimatneutral kommun 2035, Robusta ekosystem och Ren och giftfri vardag.

Vem vänder sig programmet till och hur ska du använda programmet?

MSP 2.0 vänder sig till tre målgrupper:

- Kommunkoncernen med dess anställda
- Gävleborna
- Näringslivet

Programmet är ett stöd till kommunens nämnder och styrelser i arbetet för kommunorganisationens mål. Sektorer, bolag och förbund arbetar utifrån sina uppdrag in programmet i sina verksamhetsplaner. MSP 2.0 ska även fungera som ett underlag för samverkan med aktörer både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. De mål som är beslutade gäller för alla tre målgrupper i programmet om inte annat beskrivs.

Förutom koncernens styrning är det individuella val och handlingar som kommer att göra detta program till verklighet. Gävle kommun kommer att på olika sätt uppmuntra och ge stöd till näringsliv, föreningsliv och gävlebor för att många ska kunna driva och vara medskapare i Gävles arbete med miljömässig hållbarhet.

Ställ dig själv frågan:

***Hur kan jag bidra till ett miljömässigt hållbart Gävle?
I mitt uppdrag som anställd för Gävle kommunkoncern, som
gävlebo och på min arbetsplats?***

Övergripande ambitioner i MSP 2.0

Under många år har ambitionen varit att Gävle ska vara en av de bästa miljökommunerna i landet att leva, verka och vistas i. Nu är det dags att ytterligare öka ambitionerna på miljö- och klimatområdet och säga att Gävle kommun ska vara en klimatneutral kommun senast 2035 för att säkra kommande generationers rätt till goda livsmiljöer och välfärd.

Alla gävlebor ska ha tillgång till rent vatten, ren luft och välkomnande naturområden med hög biologisk mångfald.

Gävle kommunkoncern ska vara en förebild i arbetet med frågor som rör människors livskvalitet i Gävle- Gävle kommunkoncern ska gå före och visa vägen!

Avstamp i internationellt, nationellt och regionalt arbete

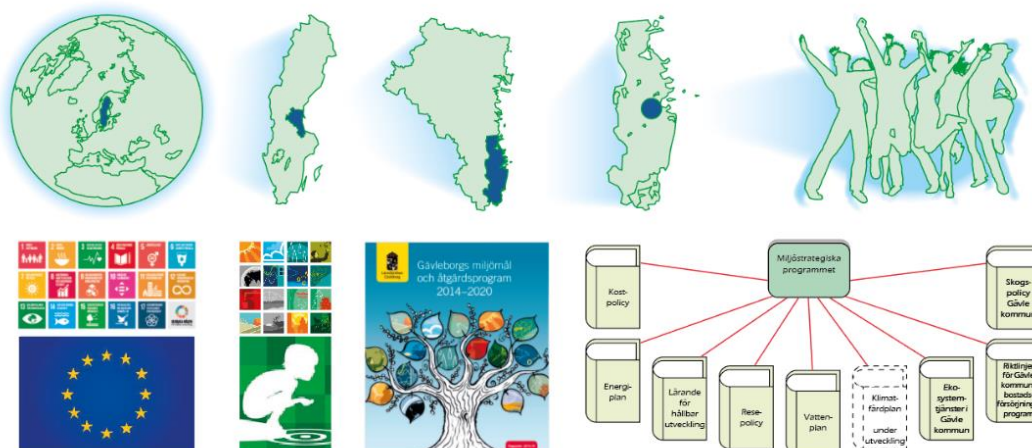
Agenda 2030 antogs 2015 av FN:s generalförsamling och innebär att alla medlemsländer i FN har förbundit sig att arbeta för att uppnå en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar värld till år 2030. Målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling; den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Målen i Agenda 2030 är globala, men den lokala nivån är central för genomförandet av agendan. Gävle kommuns miljöstrategiska program ska bidra till att nå de Globala målen.

Figur 1: De 17 Globala målen

När målen i det miljöstrategiska programmet har tagits fram har de Globala målen och de svenska miljö kvalitetsmålen varit en utgångspunkt. Kommunen har sedan gjort sin prioritering på den lokala nivån.

Figur 2: Styrande dokument för Gävles miljöarbete

Synergier mellan ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet

Hållbar utveckling är enligt definitionen i Brundtlandsrapporten en utveckling som tillgodoser våra behov idag utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. I begreppet ingår de tre dimensionerna miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet.

Arbetet med miljömässig såväl som social och ekonomisk hållbar utveckling ska genomsyra hela Gävle kommuns uppdrag och vara en naturlig del i alla verksamheter. Det miljöstrategiska programmet ska arbeta för en positiv miljöutveckling och en hälsosam livsmiljö. Det är intimt sammanbundet med social hållbarhet som avser ett samhälle som kan erbjuda människor service, vackra miljöer, trygghet, mötesplatser och möjligheter för alla.

Det som främjar vår hälsa och ett gott liv är starkt kopplat till det som främjar en miljömässig hållbar utveckling som i sin tur främjar en hållbar ekonomi.

“När vi bygger på det som får oss att må bra i grunden och inte bara för stunden, då bygger vi det hållbara samhället. Hållbar utveckling börjar där vi står.”

Johan Hallberg

1. Mer kroppsrörelse i vardagen – hur du tar du dig fram i vardagen
2. Grönare mat på tallriken – mer grönsaker och frukt, mindre kött, mer lokalt, mindre energiförbrukning, mindre som slängs.
3. Plats för föräldraskapet- Goda vanor och hållbar livsstil, motverkar överdriven konsumtion.
4. Plats för mänskliga möten.
5. Balansera stressen – Sömn, vila, lek och kärlek – om du är stressad konsumerar du mer.
6. Närhet till naturen.
7. Närhet till kulturen – reflektera över livet- alternativ till resurs- och energikrävande konsumtion - Motverkar överdriven materiell konsumtion.

Det uppstår ofta synergieffekter när man arbetar med de olika hållbarhetsdimensionerna. Till exempel nedskärpningsfrågan som adresseras i miljöstrategiska programmet är starkt kopplad till trygghetsfrågan som är adresserad i sociala hållbarhetsprogrammet. Det finns även synergieffekter mellan satsningen på kollektivtrafik och cykel som adresseras i miljöstrategiska programmet och tillgänglighetsfrågan som adresseras i det sociala hållbarhetsprogrammet. Likaså kopplar målen om god utbildning i det sociala hållbarhetsprogrammet till målet om ökad miljövetenhet och förbättrad kunskap om miljöfarliga ämnen i miljöstrategiska programmet. Ytterligare synergieffekter finns mellan målet om att bevara ett robust ekosystem som skapar möjligheter till rekreation och välbefinnande i miljöstrategiska programmet och målet om trygga och inkluderande mötesplatser, en meningsfull och aktiv fritid samt förutsättningar till jämlik hälsa i det sociala hållbarhetsprogrammet.

Trender, möjligheter och risker

Miljöarbetet påverkas starkt av vad som händer i samhället och trender i samhällsutvecklingen. Det uppstår både målkonflikter och synergieffekter. Många gånger uppstår målkonflikter och problem på grund av oklarheter i ägarskap, rådighet och ansvar över frågan. Det kan till exempel röra sig om konflikten mellan lokalisering av nya verksamheter, exempelvis industri och bostäder, och skydd av mark- och vattenområden. För att kunna hantera målkonflikter krävs ställningstaganden och prioriteringar. Här blir det viktigt hur Gävle kommun hanterar alla tre dimensionerna i en hållbar utveckling.

De trender som har en negativ inverkan på miljöarbetet är de som också är de starkaste trenderna i samhällsutvecklingen. Hit hör till exempel trender som rör konsumtionsökning och ekonomisk kortsiktighet. Här kan ett framgångsrecept vara att identifiera nyckelaktörer i samhället som kan bromsa upp effekten av dessa negativa trender. Det kan till exempel göras genom olika former av samverkan med näringslivet.

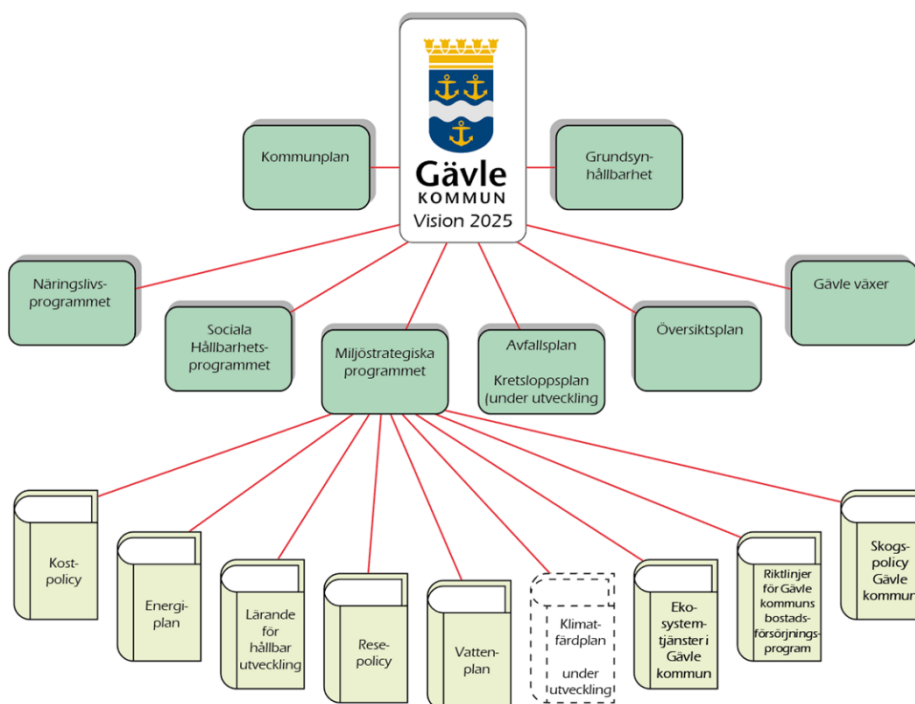
Lika viktigt är att stödja de nyckelaktörer i samhället som kan förstärka de positiva trenderna. En tänkbar möjlighet är att bygga vidare på de positiva kopplingarna till individers önskan om en god hälsa, till exempel utifrån vad man konsumerar och hur man väljer att transportera sig.

Synergieffekter kan bidra till att öka förutsättningarna för måluppfyllelse. Därför är det viktigt att bygga vidare på positiva trender och synergier, bland annat i form av samverkan och samarbete mellan politikområden och mellan samhällets aktörer. Detta kan föra miljöarbetet framåt. Det är också viktigt att göra prioriteringar i miljöarbetet för att bromsa negativa effekter av problem och konflikter, samt för att motverka effekterna av de starka negativa trender som finns i samhället.

MSP 2.0 och kopplingen till andra styrdokument

I Gävle kommun finns flera styrdokument som samverkar och har olika gränssnitt till det miljöstrategiska programmet.

Gävle kommuns Vision 2025 och kommunplanen har en övergripande roll för kommunens styrning, men även andra strategiska program angränsar till och samverkar med det miljöstrategiska programmet. Översiktsplanen Gävle kommun, Sociala hållbarhetsprogrammet och Näringslivsprogrammet ligger på samma strategiska nivå som det miljöstrategiska programmet. Alla dessa program bidrar till ett hållbart Gävle. Se figur nedan.

Figur 3: Gävle kommuns styrande dokument

Gemensamma framgångsfaktorer

Utifrån erfarenheter från genomförandet av vårt tidigare miljöstrategiska program är det tydligt att vissa saker, här kallade framgångsfaktorer, mer än andra har bidragit till att Gävle kommun kommit så långt. De 10 viktigaste framgångsfaktorerna som används som stöd och verktyg i genomförandet har ringats in.

Hållbar upphandling

Upphandling är för Gävle kommun ett viktigt verktyg för att kunna uppnå politiska ambitioner och mål för hållbarhet. När vi ställer krav på förnybara drivmedel, förnybar plast, fasar ut engångsartiklar och annat som kan minska vår miljöpåverkan ger det ringar på vattnet och tvingar företagen att leverera miljövänliga alternativ. För att lyckas med det behöver vi öka medvetenheten om de varor och tjänster vi köper in, vilken miljöpåvekan dessa har. Hållbarhetskrav ska därför genomsyra varje upphandling av varor och tjänster som företas inom kommunkoncernen. Det kan gärna ske i samverkan med näringslivet och personer med kompetenser inom social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet.

Cirkulär ekonomi

En cirkulär ekonomi är helt enkelt en form av kretslopp som använder så lite som möjligt av jordens resurser. Med cirkulär ekonomi är tanken att produkter redan från början ska designas för att återanvändas, i motsats till linjär ekonomi, där naturresurser används i snabbare takt än de hinner återbrukas. Genom att Gävle kommunkoncern ökar sin resurseffektivitet genom arbetet med cirkulär ekonomi kan

kommunen spara miljontals kronor samtidigt som man blir en mer hållbar kommun.

Innovationer

I Gävle kommun handlar innovation främst om att hitta nya perspektiv på redan existerande problem i samhället, att försöka omdefiniera syftet eller målet i en verksamhet för att nå ett bättre resultat för slutanvändare eller att förändra hur leverans av tjänster och produkter genomförs.

Digitalisering

Digitaliseringen medför stora förändringar för samhället men innebär också stora möjligheter för både Gävle kommunkoncern och näringslivet. Den tekniska utvecklingen och strukturomvandlingen som sker med digitalisering skapar nya behov och nya tjänster inte minst inom miljöområdet.

Kommunikation

Skapa ”Vi tillsammans – känsla”, uppmuntra och puffa i rätt riktning, nytt ord för det är att nudga. Det kommunkoncernen kommunicerar ska leda till ökad medvetenhet och handlingkompetens. Miljöfrågorna ska integreras och kommuniceras i kommunens befintliga flöde och kanaler som

används internt och mot gävlebor, företag och organisationer.

Delaktighet och inflytande

Alla målgrupper ska kunna känna delaktighet och inflytande på hur Gävles miljömässigt hållbara Gävle skapas.

Handlingskompetens

Handlingskompetens = ”En förmåga, baserad på kritiskt tänkande, att tillsammans med andra människor ta ansvar och agera för en bättre värld” (Schnack, 1994). I begreppet

handlingskompetens ingår såväl konsumtion som övriga beteenden som leder till en hållbar utveckling, inklusive att aktivt engagera sig på olika sätt för att påverka samhällsutvecklingen.

MSP 2.0 omfattar handlingskompetens för såväl kommunkoncernen som gävleborna och näringslivet.

Beteende

En viktig del i omställningen till ett miljömässigt hållbart samhälle kräver ett fokus på hållbara beteenden. För att nå resultat är det viktigt att använda den kunskap som finns om mänskligt beteende och arbeta utifrån beteende-insikt.

Aktiv koncernstyrning

Ett lyckat genomförande av MSP 2.0 kräver politiker och chefer som ser sambanden mellan höga miljöambitioner, goda förutsättningar för våra medarbetare att bidra med engagemang och nya ideér och en långsiktigt god ekonomi.

Samverkan

Samverkan handlar om att skapa rätt förutsättningar att samarbeta med varandra, både internt inom Gävle kommunkoncern och externt med gävlebor, näringslivet och aktörer regionalt, nationellt och internationellt.

Klimatneutral kommun 2035

Området omfattar transporter, energi, det som byggs och konsumtion. Med klimatneutral menas att Gävle kommun inte ska ge upphov till några utsläpp av växthusgaser som bidrar till klimatförändringar. Även inom målområdena ”Robusta ekosystem” ”Ren och giffri vardag” finns mål som har stor betydelse för att uppnå Klimatneutral kommun 2035, inte minst när gäller det kost, handlingskompetens och användning av plast.

Vad menas med klimatneutral

Med klimatneutral menas här såväl konsumtionsbaserade som produktionsbaserade utsläpp av växthusgaser. De konsumtionsbaserade utsläppen inkluderar alla direkta och indirekta utsläpp relaterade till den konsumtion som görs av gävleborna, även t.ex. flygresor (inklusive utrikes resor) och utsläpp som sker till följd av produktion och transporter av produkter vi köper från utlandet. De konsumtionsbaserade utsläppen kan redovisas inom följande kategorier: offentlig konsumtion, transport, livsmedel, boende, kläder och skor, övrigt. De produktionsbaserade utsläppen inkluderar alla utsläpp relaterad till den näringslivsverksamhet och den produktion som sker inom Gävle kommun som geografiskt område, vilken inkluderar t.ex. tillverknings- och processindustri.

Området bidrar till:
Globala målen

7 HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA
9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR
11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN
12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION
13 BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Sveriges miljö kvalitetsmål
Begränsad klimatpåverkan God bebyggd miljö

Målinriktning – tillstånd i framtiden

Gävle som geografisk plats är en klimatneutral kommun, där upptaget av växthusgaser är lika eller större än utsläppen.

Energien som används kommer från förnybara källor och är till stor del lokalproducerad. Gävleborna är återhållsamma med den energi som används oavsett det gäller el, värme eller transporter.

Cykel och buss är de vanligaste trafikslagen. De transporter som sker med motordrivna fordon är eldrivna eller drivs med förnybara drivmedel.

Allt som byggs i vår stad byggs av hållbara material och med minimal energianvändning. Allt fler byggnader har passivhus- eller energipositivhus-standard och är miljöcertifierade på högsta nivå.

En betydande andel av livsmedlen är närproducerade och ”härodlade” och konsumtionen är till största delen växtbaserad.

Samhället utgår från cirkulär resurshantering och är optimerat för effektivt återbruk av alla slag av resurser.

Nuläget Klimatneutral kommun

I Sverige släpper vi idag ut i genomsnitt ca tio ton CO₂ per person och år, vilket även gäller per gävlebor. Transporter utgör en betydande del, liksom konsumtionen av varor, tjänster och mat. Om vi ser på det totala ekologiska fotavtrycket har vi mycket som behöver åtgärdas i Gävle. Om alla människor i världen skulle leva som i Gävle kommun, skulle det behövas minst fyra jordklot för att tillgodose allas behov av resurser. Detta är inte hållbart och kräver därför en förändring.

Bilresandet har fortsatt att öka under perioden 2012-2017 inom Gävle kommun som geografiskt område. Bussresorna ökar inte i tillräckligt snabb takt och cykelresorna bland gävleborna har minskat under 2018.

När det gäller transporter har Gävle kommunkoncern redan kommit en bit på väg. Kommunkoncernens fordonsflotta består idag till stor del av fordon som kan drivas med fossilfria drivmedel. Dock tankas fordonen fortfarande i stor utsträckning med fossila drivmedel. Det beror på att infrastrukturen för förnybara drivmedel ännu inte är tillräcklig i Gävle kommun, men det har även att göra med okunskap och behov av beteendeförändringar.

Vad det gäller Gävle kommunkoncerns egna energianvändning används nu 100 % förnybar energi för uppvärmning och elanvändning. Energianvändningen hos näringslivet och gävleborna har minskat men inte i den takt som krävs.

Gavlefastigheter och Gavlegårdarna bygger enligt Miljöbyggnad silver vid nybyggnation där det är möjligt.

Utmaningar Klimatneutral kommun

De totala utsläppen av växthusgaser från gävlebor och näringsliv i Gävle kommun är betydande. Här har Gävle kommunkoncern i genomsnitt mindre rådighet över utsläppskällorna, vilket gör att många åtgärder behöver vara styrmedel för att påverka val som görs av gävleborna och näringsliv.

Utsläpp från resande utgör en stor del av gävlebornas koldioxidutsläpp och andelen fordon som drivs av förnybara bränslen är fortsatt alltför låg. Ambitionsnivåen behöver höjas ytterligare och antalet resor och transporter ska minska, andelen transporter med hållbara färdmedel ska öka och resor och transporter ska miljöanpassas.

En av de allra viktigaste åtgärderna för att minska klimatpåverkan är att minska användandet av fossila bränslen. För att uppnå en klimatneutral kommun krävs därför stora förändringar i infrastruktur, resande, konsumtionsvanor och politiska beslut. Detta kan t.ex. innefatta bilfritt centrum, planering för ökat cyklande - inte minst på längre sträckor, miljözoner, upplysningscentrum för gävleborna mm. För att underlätta användandet av förnybara bränslen behövs en utbredd tillgång till alla tänkbara förnybara drivmedel. En väl utbyggd och fungerande kollektivtrafik är en viktig del i att få gävleborna att lämna bilen hemma och välja kommunala färdmedel.

Byggsektorn utgör också en stor utmaning. Detta innefattar allt från planeringsskedet till användandet av den färdiga byggnaden. För att minska klimatpåverkan från denna sektor behöver byggsfasen och användningsfasen göras klimatneutral. Detta bör innefatta import av byggmaterial, som står för en stor del av de totala utsläppen, återanvändning av byggmaterial, fossilfri byggarbetsplats, smarta energilösningar, val av byggmaterial med mera. Ambitionen att bygga positivhus, som ger mer energi än de använder, bör vara genomgående vid allt byggande i framtiden.

När användandet av fossila bränslen fasas ut kommer användningen av andra energislag att öka. Det är viktigt att lokala resurser utnyttjas i hög grad som t.ex restvärme från olika industrier/verksamheter och lokalt producerade drivmedel. Elanvändningen i kommunen kommer att öka. Det beror bl.a. på övergången från fossila bränslen till användandet av el men framförallt på elintensiva företagsetableringar. Den effektproblematik som finns i elnätet idag riskerar därför att öka, både i form av effektbrist i stamnätet men också effektbrist i det lokala elnätet. Det är därför viktigt att elanvändningen sker på ett mer intelligent sätt och att ny elproduktion etableras.

För att kunna klara målet om klimatneutralitet på sikt behöver Gävle kommun utreda förutsättningarna för koldioxidsänkor och koldioxidinfångning. Sänkorna utgörs framför allt av ung, växande skog, medan infångningen kan ske antingen direkt vid större utsläppskällor, eller genom infångning från luften. Dessa metoder kan utöver att bidra till minskad klimatpåverkan även ge arbetstillfällen och nya verksamheter.

För att uppnå klimatneutralitet år 2035 kommer klimatkompensation att krävas, även om koldioxidsänkor inom Gävle kommun räknas in. På sikt bör dock

klimatkompensation fasas ut, eftersom detta endast är en sorts konstgjord andning som i sig inte bidrar till lokalt minskade utsläpp.

Förnybar energi i form av land- eller havsbaserad vindkraft finns inte med som mål, eftersom kommunen inte har samma rådighet över detta som t.ex. solceller. Dock bör Gävle kommun eftersträva samarbeten med vindkraftsindustrin för att se över möjliga etableringar och hur dessa kan realiseras.

Mål, indikatorer och ansvar Klimatneutral kommun

Mål	Målar	Nyckeltal	Ansvarig
Gävle kommun ska vara klimatneutral 2035.	2035	1. Totala CO ₂ -utsläpp per capita i Gävle som geografiskt område.	Kommunstyrelsen, alla nämnder, förbund och bolag
Körsträckan med bil i Gävle kommuns geografiska område ska år 2025 ha minskat med 30% jämfört med 2018.	2025	1. Körda km, personkm. genomsnittlig körsträcka per gävlebo, jämfört med 2018 (SCB) 2. Antal bilar per capita	Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen
<i>Körsträckan med bil i Gävle kommunkoncern ska år 2025 ha minskat med 50 % per anställd, jämfört med 2018.</i>	2025	1. <i>Körda km jämfört med antal anställda.</i> 2. <i>Mäta antal fordon och arbeta för att minska antal fordon. (Samlas in via fordons - ansvariga)</i>	<i>Alla nämnder, förbund och bolag</i>
Kollektivtrafikens marknadsandel i Gävle kommuns geografiska område skall fördubblas till 2030 jämfört med 2006, i förhållande till annat motoriserat resande.	2030	1. Resor med kollektivtrafik, resor/inv (Trafal) 2. <i>Ökad andel registrerade resor med företagskort. (X-trafik)</i>	Samhällsbyggnadsnämnden Kommunstyrelsen
1. Gävle ska vara en av Sveriges bästa cykelstäder 2. Antalet resor med cykel ska fördubblas fram till år 2025.	2025	1. Placering nationell Cykelranking (Cykelfrämjandet) Gävle på plats 26 bland 45 medverkande kommuner 2019) 2. Andel cyklister. 5735 st cyklister vid mätplatser i Gävle 2018 (3 mätplatser finns i Gävle)	Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen
Gävlebornas och näringslivets resor och transporter ska vara fossilfria år 2030.	2030	1. Andel % CO ₂ från resor och transporter 2. Andel fossilberoende fordon i trafik	Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen

		<ol style="list-style-type: none"> 3. Miljöbilar i det geografiska området, andel i % (SCB) 4. Andel förnybara drivmedel i kollektivtrafiken i % (Miljöfordonsdatabasen Frida) 	
<i>Gävle kommunkoncerns drivmedelsförbrukning ska vara 100% fossilfri/förnybar 2023.</i>	2023	<p><i>Här ingår personbilar, lätta lastbilar, inklusive arbetsmaskiner, tunga fordon.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Andel förnybara/fossilfria drivmedel av total förbrukning kommunkoncern.</i> 2. <i>Kartläggning av drivmedel från tunga fordon och arbetsmaskiner.</i> 3. <i>Försäljning av lokalt producerad biogas</i> 	<i>Alla nämnder, förbund och bolag</i>
Koldioxidutsläppen från gävlebornas och näringslivet flygresor ska minska med 20 % till år 2025 jämfört med år 2016, samt halveras till 2030.	2025	<p>Finns ej mätbart för Gävle kommun utan endast statistik på Sverigenivå som är fördelat på respektive kommun per capita. Jämför med år 2016.</p> <p>Koldioxidekvivalenter per capita i Gävle från flygresor (ton/år per capita från flygresor) Baserat på CO2-budget där utfall för 2016 finns.</p>	Kommunstyrelsen
<i>Koldioxidutsläppen från flygresor för Gävle kommuns anställda ska minska med 50 % under perioden 2018-2023.</i>	2023	<i>CO2-utsläpp från flygresor totalt/år. Statistik från upphandlad resebyrå</i>	<i>Alla nämnder, förbund och bolag</i>
<i>Gävle kommunkoncerns upphandlade transporter ska vara fossilfria och ruttoptimerade år 2025.</i>	2025	<i>Indikator saknas för att följa upp upphandlade transporter. Gäller för nya upphandlingar och anpassning behöver ske för respektive upphandling. Gäller under förutsättning att fossilfria drivmedel finns tillgängligt på marknaden.</i>	<i>Alla nämnder, förbund och bolag</i>
Näringslivet och gävleborna ska ha 30 % effektivare elanvändning till år 2030 jämfört med år 2009.	2030	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elanvändning per gävlebo inom Gävle Energis nätområde som exkluderar ex. datacenter 2. Elanvändning per lägenhet, 3. Elanvändning per villa, 	Gävle Energi, Gavlegårdarna, Kommunstyrelsen

		4. Näringslivet-Total elanvändning / bruttoregionalprodukt för Gävle. (Data hämtas ur Gävle Energis databas.)	
Näringslivets och gävlebornas energianvändning i fastigheter och anläggningar ska vara fossilfri år 2030.	2030	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utsläpp till luft av CO₂ (växthusgaser, Nationella emissionsdatabasen) 2. CO₂ ton/från industrin (Nationella emissionsdatabasen, RUS, SCB) 3. Co₂ ton/övrigt exklusive Konsumtion (Nationella emissionsdatabasen, RUS, SCB) 	GävleEnergi, Gavlegårdarna , Kommunstyrelsen
<i>Elanvändningen i Gävle kommunkoncerns fastigheter med lokaler och bostäder ska vara 35% effektivare till år 2030 jämfört med 2009.</i>	2025	<i>Elanv/m2 Atemp</i>	<i>Alla nämnder, förbund och bolag</i>
Av näringslivets och invånarnas totala elanvändning ska 10 % produceras från solceller inom Gävle kommuns geografiska område år 2035.	2035	Installerad effekt*nyckeltal (900kWh/kWp)	Kommunstyrelsen, Gävle Energi, Livsmiljö
<i>Av Gävle kommunkoncerns elanvändning ska 10% produceras från egna solceller år 2035.</i>	2035	<i>Installerad effekt*nyckeltal</i>	<i>Kommunstyrelsen, Välfärd Gävle, Gävle Energi, Gavlegårdarna, Gavlefastigheter</i>
<i>Försäljningen av lokalt producerad biogas för drivmedel har ökat med 35 % från 2020 till 2025.</i>	2025	<i>Volym Nm³ såld biogas</i>	<i>Ekogas samt livsmiljö</i>
Gävlebornas konsumtion (både inom och utanför Sveriges gränser) ska vara resurseffektiv och miljömässigt hållbar.	2035	Koldioxidekvivalenter per capita i Gävle baserade på konsumtionsbaserade utsläpp, ton/år per capita.	Alla nämnder, förbund och bolag

Prioriterade åtgärder Klimatneutral kommun

Genomföra en Klimatfärdplan

Med syfte att uppnå målet att Gävle kommun ska vara klimatneutral 2035. Klimatfärdplanen ska beskriva de olika delarna av klimatneutralitet och vad som ingår i detta begrepp ur olika geografiska och aktivitetsbaserade perspektiv, samt föreslå åtgärder för att uppnå klimatneutralitet. En av Gävle kommuns största utmaningar för att nå klimatneutralitet är dagens transporter. För att uppnå detta behövs både fysiska investeringar som gynnar hållbara transporter och arbete med beteendeförändring.

Revidera Gävle kommuns energiplan och genomföra den

Alla kommuner ska, enligt lag, ha en aktuell energiplan. Planen är ett instrument för kommunen att samordna olika aktörers insatser och verka för en miljömässigt bra och säker energisituation i kommunen.

Använda energi mer effektivt samt säkerställa tillräcklig effekt i elnätet

Energi ska användas på ett mer intelligent sätt. Det medför bl.a. att rätt energiform används vid rätt tidpunkt. Som en grund ska lågvärdig energi som t.ex. restvärme från industriprocesser och biodrivmedel från lokala restprodukter prioriteras. För att möta framtidens utmaning behöver också energi lagras och energianvändningen anpassas för att minimera belastningen på distributionssystemen. Den tillgängliga eleffekten behöver också säkerställas för att klara omställningen till ett fossilfritt samhälle i symbios med samhällets utveckling. Detta kräver utredning och åtgärder.

Vid allt byggande och underhåll på kommunal mark ska klimatneutrala byggnader byggas år 2035

Genomföra utredningar och vidta åtgärder för att planera och bygga klimatneutralt.

Ta fram en hållbarhetschecklista

Hållbarhetschecklistan ska användas vid ombyggnationer, planering av nya stadsdelar och fastigheter.

Robusta ekosystem

Målområdet Robusta ekosystem syftar till att öka biologisk mångfald och andra gröna och blå kvaliteter i Gävle samt utveckla och stärka ekosystemtjänster. Klimatanpassning ingår också i detta område.

Området bidrar till:
Globala målen

Sveriges miljökvalitetsmål

Ingen övergödning	Ett rikt odlingslandskap
God bebyggd miljö	Ett rikt växt och djurliv
Bara naturlig försurning	Myllrande våtmarker
Levande Sjöar och vattendrag	Levande skogar
Grundvatten med god kvalitet	Hav i balans och levande kust och skärgård

Målinriktning – tillstånd i framtiden

I Gävle kommun skyddas alla arter, naturen är säkrad och naturens kvaliteter används, den biologiska mångfalden är hög. Genom att bevara och stärka den biologiska mångfalden bidrar det till att Gävles ekosystem är långsiktigt hållbara och lägger grunden för ett robust ekosystem.

Vi har god kunskap om och värdesätter de ekosystemtjänster som naturen erbjuder i form av tex pollinering, luft- och vattenrening, klimatreglering, temperaturutjämning, rekreation och välbefinnande.

I Gävle kommun är de gröna och blå kvaliteterna väl utvecklade. Det värnas om Gävles parker, grönområden och vattenmiljö vilka alla har höga rekreativa och biologiska kvaliteter.

Alla gävlebor förses med friskt och rent vatten och våra dricksvattentäkter är skyddade.

Gävle är väl förberett och anpassat för de effekter som klimatförändringarna medför och kommer medföra.

Nuläget Robusta ekosystem

Att närma sig ett tillstånd som kan kallas Robust ekosystem är ett ständigt pågående arbete. Gävle kommun antar styrande dokument där det fastläggs vilka park- och naturområden som har betydelse för tätorterna. För nya parker som anläggs tas skötselplaner fram, men för befintliga parker har arbetet inte varit prioriterat. Ett Stadsbad i Boulongern har byggts.

Mer resurser behöver tillsättas för att kunna utveckla och bevara värdefulla natur- och rekreatiomsområden och naturområden samt förstärka den biologiska mångfalden.

Arbetet med att skydda vattentäkter är ett omfattande men viktigt arbete som ännu inte är slutfört. Andelen sjöar och vattendrag som uppnår god ekologisk och kemisk status i Gävle kommun var låg i den senaste statusklassningen. Andelen skyddade inom kommunen vattentäkter är låg och har inte ökat sedan 2014.

En VA-strategi med tillhörande handlingsplan i form av en VA-plan antogs i början av 2016. I VA-planen beskrivs åtgärder för arbete med vatten och avloppshantering i Gävle. En dagvattenpolicy antogs också under 2018. Dagvattenpolicyn utgör en del av Gävle kommuns arbete med övergripande planering för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt vattendirektivet och för att uppnå en god bebyggd miljö.

En skogspolicy har tagits fram 2017. Skogspolicyn omfattar all kommunägd skogsmark och inkluderar till vissa delar detaljplanelagd mark. Policyn är ett övergripande dokument för hur Gävle kommun ska bedriva sin skogsskötsel. Syftet med skogspolicyn är att beskriva de mål kommunen strävar efter och hur skötseln ska ske för att uppnå dessa.

När det gäller riktlinjer för klimatrisker och anpassningsåtgärder finns det beskrivet i Översiktsplanen för Gävle kommun.

Utmaningar Robusta ekosystem

Att hejda förlusten av biologisk mångfald är en av de verkligt stora utmaningarna för vår tid. De värden och kvaliteter som tillhandahålls genom ekosystemtjänster och biologisk mångfald behöver bli allmänt kända och också tas i beaktande vid ekonomiska och politiska ställningstaganden. Det är viktigt att ekosystemtjänster integreras i kommunala mål och beslut samt att all kommunal planering använder balanseringsprincipen som metod för att gröna och blå miljöer i staden inte ska minska utan snarare öka och utvecklas.

De största utmaningarna när det gäller sjöar och vattendrag i Gävle kommun idag är miljöfarliga ämnen, fysiska ingrepp i vattenmiljön och övergödning. För att nå en god status på våra vattenförekomster behövs det arbetas ännu mer med både restaurering och förebyggande åtgärder.

För att trygga Gävles vattenförsörjning nu och för framtida generationer behöver vi slå vakt om kvaliteten på vattnet och se till att det inte förorenas och samtidigt öka mängden dricksvatten som produceras. Förändrade vädermönster

tillsammans med en växande befolkning och därigenom exploatering är utmaningar som måste hanteras.

I arbetet med vatten är det även viktigt att arbeta med åtgärder för att hantera konsekvenserna av de pågående klimatförändringarna. Det behövs både förebyggande arbete och anpassning för att minimera effekter av exempelvis höjda havsnivåer och intensivare regn. En risk och sårbarhetsanalys bör genomföras som en del i en Klimatanpassningsplan för staden.

Mål, indikatorer och ansvar Robusta ekosystem

Mål	Målar	Nyckeltal	Ansvarig
Bevara och stärka den biologiska mångfalden och värdefulla rekreationsområden.	2030	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skyddad natur totalt, andel i %, (Följs upp i Kolada) 2. % ekologiskt odlad areal åkermark/jordbruksmark 3. Areal kommunalt bildade naturreservat. 4. Andel parker/naturområden med fastlagd skötsel-och utvecklingsplan. 5. Bästa naturvårdskommun. 6. Antal hävdade örtbackar. 7. Areal betes-och slättermark med miljöersättning. 8. Andel implementerade åtgärdsprogram för hotade arter. 	Samhällsbyggnadsnämnden
Bibehålla eller uppnå god status i alla vattenförekomster.	2025	Vattenförekomster (sjöar och vattendrag) ekologisk och god kemisk status (Följs upp i MSP)	Kommunstyrelsen, Gästrike Vatten, Samhällsbyggnadsnämnden
Jordbruksarealen i kommunen ska inte minska.	2025	Jordbruksareal utveckling (LRF)	Kommunstyrelsen, Livsmiljö Gävle
Värdet av den samlade livsmedelsproduktionen (kr) inom Gävle kommun som geografiskt område ska öka med 50% från år 2020 till år 2030.	2025	Värdet av den samlade livsmedelsproduktionen (kr) inom Gävle kommun som geografiskt	Kommunstyrelsen, Livsmiljö Gävle
Säkerställa en robust vattenförsörjning.	2025	Robust vattenförsörjning X % redundans (överskott) och bedömd risk för att dricksvattnet slås ut X %	Kommunstyrelsen, Gästrike Vatten, Samhällsbyggnadsnämnden
Gävle kommun arbetar aktivt med att minska påverkan från förorenade områden.		Gävle kommun minskar antalet förorenade områden i riskklass 1 och 2 till xx %	Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden

Gävle kommun är anpassad till det förändrade klimatet och har minimerat risker för miljö och hälsa.		100 % av Gävle ska klara en klimatanpassning till RCP 8,5	Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden, Gavlegårdarna och Gavlefastigheter Alla nämnder, förbund och bolag
---	--	---	---

Prioriterade åtgärder Robusta ekosystem

Grönstrategi med handlingsplan

En grönstrategi ska formulera Gävle kommuns vision, övergripande mål och strategi/riktlinjer vad gäller gröna (naturens) och blå (vattnets) frågor. Grönstrategin ska vara vägledande i handläggning av ärenden och vara ett underlag för att spara naturen på rätt ställe för att skapa största möjliga sociala och biologiska nytta.

Grönstrategin utgår från de tre pelarna för hållbarhet: miljömässigt, socialt samt ekonomiskt och ska innehålla ett antal övergripande mål samt riktlinjer utifrån ett antal områden, exempelvis;

- Det gröna (biologiskt, struktur)
- Det blå (biologiskt, struktur)
- Kulturhistoriska värden
- Rekreation & friluftsliv (rekreationsområden, lekpark, spontanaktiviteter)
- Närhet/Tillgänglighet till park och grönområden av olika storlekar

Biotopkartering och biotopvårdsplan

Identifiera viktiga spridningsvägar för biologisk mångfald och hur vi bäst vårdar Gävle kommuns biotoper och även inkludera åtgärdsprogram för hotade arter.

Utveckling av Strategi för bildande av naturservat i Gävle kommun

Med biotopkarteringen som grund arbetar Gävle mot att nå de nationella miljömålen där andelen skyddade områden är en indikator.

Kommunövergripande Klimatanpassningsplan

Säkrar staden och innevånarna mot ökande förekomster av värmeböljor, skyfall, översvämningar, skredrisk m.m.

Vattenplan för skydd av förorenings-spridning och övergödning av våra ytvattenföroreningar.

Beskriver behovet av undersökningar och åtgärder som krävs för att ur dessa aspekter kunna nå god status i vattenföroreningar inom Gävle kommun. Beskriver också vikten av att kommunens tillsynssida får tillräckligt med resurser.

Anpassa Gävle Energis vattenkraftverk så att de kan få märkningen Bra miljöval – miljömärkt el

Sträva efter att övriga kraftverk i Gävle kommun ska kunna nå märkningen alternativ rivas.

Mark och Vattenstrategi – Gävle Valboåsen

Beskriver Gävle - Valboåsens känslighet och föreslår åtgärder som leder till en robust vattenförsörjning.

Ren och giftfri vardag

Målområdet Ren och giftfri vardag omfattar kretslopp, matens miljöpåverkan, kemikalier, ren luft och buller samt medvetandegöra en mer hållbar livsstil. Det vill säga det mesta som människan kommer i direktkontakt med i vardagen.

Området bidrar till:
Globala målen

Svenska miljö kvalitetsmålen

Frisk Luft Giftfri miljö

Målinriktning – tillstånd i framtiden

Det miljösmarta valet är det självklara valet. Den ökade medvetenheten att en mer hållbar livstil ger högre livskvalitet har bidragit till att vi i Gävle nu lever utifrån att vi faktiskt bara har ett jordklot, inte fyra.

I Gävle kommun ska allt avfall ses som värdefulla resurser och kretsloppet är giftfritt. Allt avfall inom kommunen sorteras, återvinns och tas tillvara för att skapa ett resurseffektivt kretslopp utan negativ påverkan på jordens resurser. Inga farliga ämnen som stör kretsloppens naturliga flöde finns i omlopp i kommunen och ingen negativ påverkan på människors hälsa och ekosystemet kan påvisas.

Matens miljöpåverkan är minimal. Vegetabiliska proteiner, ekologiskt, närproducerat och svenskproducerat utgör den största delen av kosten.

Inget onödligt matsvinn finns inom Gävle kommun och all mat tas till vara för inte belasta klimatet.

Luften i Gävle kommun är frisk och ren och staden är tyst. I Gävle kommun är luften fri från föroreningar så att gävlebor, djur, växter och kulturvärden inte skadas. Ingen gävlebo utsätts för störande buller från trafik och verksamheter. Alla barn har möjlighet att leka utomhus i hälsosamma och inspirerande miljöer.

Nuläget Ren och giftfri vardag

Ämnen som är farliga för miljön och hälsan finns i stort sett i allting omkring oss i vardagen. De finns i maten vi äter, kläderna vi bär på, möbler, elektronik, hygienprodukter och leksaker. Antalet kemikalier som används i samhället är mycket stort och påverkan på hälsan och miljön på kort och lång sikt är känd för endast en bråkdel av dessa ämnen. Gävle kommun arbetar därför för att uppmärksamma vilka kemikalier som används och fasa ut de kemikalier som är farliga för människan och miljön.

Allt avfall i Gävle kommun ska tas till vara som en resurs. Renheten på det avfall som lämnas för kompostering eller rötning i kommunen ligger på en hög nivå och andelen farligt avfall i hushållssoporna har minskat mellan år 2011 och år 2018. Utsorteringen av matavfall har däremot inte förbättrats sedan år 2017. Utsortering av tidningar och förpackningar från hushållen som lämnas till återvinning har minskat något och alla verksamheter i Gävle kommunkoncern har möjlighet till källsortering.

Miljökrav vid upphandling har arbetats in i förfrågningsunderlagen genom bland annat kemikaliekrav och krav kring transporter. Upphandlingar som har en negativ miljöpåverkan har prioriterats extra. Andelen ekologiska livsmedelsinköp har ökat från år 2011 till 2018. Fler insatser behövs dock och en metod för uppföljning behöver tas fram. I dagsläget finns inte uppföljning av andelen närproducerat eller andel kött som köps in.

Mängden mat som slängs inom vård, omsorg och skola i Gävle har minskat. Den mat som ändå slängs används på bästa miljömässiga sätt genom rötning i biogasanläggning.

Arbetet med att minska gävlebornas exponering av miljö- och hälsofarliga ämnen har gett resultat och visat på minskade mängder av nonylfenol och koppar i avfallsslaget, kopparvärden ligger dock fortfarande på för höga värden.

I Gävle kommun idag finns det gävlebor som i sitt hem störs av buller över 60 dBA. Det krävs fortsatt stora insatser av Gävle kommun och andra för att alla gävlebor ska få en god boendeljudnivå.

I dagsläget nås inte målen för PM10 och NO2 och vidare åtgärder behövs för att få en ren luft som långsiktigt inte påverkar människors hälsa.

Utmaningar Ren och giftfri vardag

En av våra stora utmaningar är att göra vår livsstil mer hållbar. Det är viktigt att hållbar resursanvändning eftersträvas i kommunala mål och beslut för att främja förutsättningarna för att skapa ett resurseffektivt kretslopp utan negativ påverkan på jordens resurser. För att skydda människors hälsa och den biologiska mångfalden behöver spridning av farliga ämnen förebyggas och upphöra.

Ungefär hälften av Gävle kommuns hushållsavfall återvinns idag. Det betyder att man behöver utveckla arbetet med utbildning och beteendeförändring inom återvinning och miljö för att uppnå en god resurshållning. De årliga

Skräpplockardagarna visar på ett engagemang hos gävleborna och näringslivet då antalet deltagare varje år ökar, dock sker beteendeförändringen för långsamt och vidare åtgärder behöver tas för att öka återvinningen av material.

Matsvinn utgör en stor del av bl.a. klimatpåverkan i samhället och slösar på jordens viktiga resurser. Kommunkoncernen har minskat sitt matsvinn men än finns rum för förbättring. Matavfall som uppstår inom Gävle kommun blir till lokalproducerad biogas vilket minskar klimatpåverkan och gör oss mindre beroende av fossila drivmedel.

Gävle kommun har påbörjat arbetet med kemikaliesmarta verksamheter, och Gävles första helt kemikaliesmarta förskola invigdes år 2017. En stor del av riskprodukterna har rensats ut i förskolorna som t.ex. gammal mjukplast. Arbetet med att fasa ut farliga ämnen i resten av kommunens verksamheter är av största vikt för att skapa ett samhälle fritt från farliga ämnen och vara en föregångare i samhället.

Många gävlebor utsätts för höga bullernivåer. Åtgärder har vidtagits men fler åtgärder måste vidtas för att minska de negativa hälsoeffekterna av buller. Det kan ske genom planering av åtgärder i utsatta områden, att minska biltrafikflödena i bullerstöra områden, sänka hastigheter och genom bullersanerande åtgärder.

Frisk luft är en förutsättning för en god boendemiljö. Den största uppkomsten till dålig luftmiljö i Gävle är biltrafiken, vilken behöver åtgärder för att minskas. Det är därför viktigt och en utmaning att fortsätta arbeta med hållbara transporter, speciellt inom centrala Gävle.

Mål, indikatorer och ansvar Ren och giftfri vardag

Mål	Målar	Nyckeltal	Ansvarig
Gävlebor och unga ska ha handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling; 100% år 2030 Medborgarundersökning om kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt, från index 59 2017 till Index 65 2025.	2030	<ol style="list-style-type: none"> 1. % (0-100) medborgares handlingskompetens 2. % (0-100) elevers handlingskompetens åk 5, 9 och gymnasiet åk 2 <i>Årlig enkätundersökning av Utbildning Gävle</i> 3. Miljöarbeteindex Medborgarundersökning om kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt 	Kommunstyrelsen, Gästrike återvinnare, Gavlegårdarna, Utbildningsnämnden
<i>Alla kommunala skolor och förskolor ska ha uppnått certifieringen Grön Flagg och/eller utmärkelsen Skola för hållbar utveckling senast år 2025.</i>	2025	<i>% (0-100) kommunala skolor och förskolor som har fått certifieringen Grön Flagg och/eller utmärkelsen Skola för hållbar utveckling (Håll Sverige rent och Skolverket)</i>	<i>Utbildningsnämnden</i>

Minskad miljöpåverkan från mat inom Gävle kommunkoncern.	2025	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel ekologiska livsmedel i % relaterat till total inköpskostnad. 2. Andel rött kött i % relaterat till total inköpskostnad 3. Andel inköp av närproducerat i % relaterat till total inköpskostnad 4. Andel svenskproducerat i % relaterat till total inköpskostnad 5. Totalsvinn (gram / portion), som utgörs av summan av: <ul style="list-style-type: none"> • Tallrikssvinn (g/portion) • Serveringssvinn (g/portion) • Kökssvinn (g/portion), som utgörs av: Lagringssvinn, beredningssvinn och tillagningssvinn 	Kommunstyrelsen, övriga nämnder
1. Gävle kommuns inköp av ekologiska livsmedel ska vara minst 80 % år 2025			
2. Gävle kommuns inköp av vegetabiliska proteiner ska öka och rött kött ska minska med 50 % från år 2020 till 2025			
3. Gävle kommuns inköp av närproducerade* livsmedel ska vara minst 30 % år 2025			
4. Gävle kommuns inköp av svenskproducerade livsmedel ska vara minst 75 % år 2025			
5. Mängden totalt matsvinn som slängs inom vård, omsorg, förskola och skola inom Gävle kommunkoncern ska minska med 15 % mellan år 2020 till år 2025.			
Mängden hushållsavfall per person i Gävle kommun (matavfall, restavfall, tidningar, förpackningar och grovsopor) ska minska med 20 procent från år 2015 till år 2025.	2025	Mängd hushållsavfall per person (matavfall, restavfall, tidningar, förpackningar och grovsopor)	Kommunstyrelsen, Gästrike återvinnare, alla övriga nämnder
Minst 80 procent av matavfall, förpackningar och tidningar från hushåll sorteras ut och återvinns.	2025	Årliga mätningar	Kommunstyrelsen, Gästrike återvinnare, Gavlegårdarna
All nybyggnation och ombyggnation i Gävle kommun ska vara anpassad för optimal avfallshantering avseende källsortering, tillgänglighet och säkerhet.	2025	Ingår i den hållbarhetschecklista som ska tas fram, är en prioriterad åtgärd under Klimatneutral kommun	Kommunstyrelsen, alla övriga nämnder
Gävle kommunkoncernen ska arbeta kontinuerligt för att minska och förebygga nedskräpning så att gävlebornas upplevelse av en trygg och ren livsmiljö ökar.	2025	<ol style="list-style-type: none"> 1. Renhållnings och sophämtningsindex 2. Trygghetsindex (SCB) 	Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen
Luften ska vara så ren att människors hälsa, samt djur, växter och kulturvärden inte skadas Vid nyproduktion av förskolor och skolor ska utegårdar klara miljö kvalitetsmålen avseende Frisk Luft.	2025	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antal gator inom gränsintervallet för miljö kvalitetsnormen för partiklar (PM10) 2. Antal gator inom gränsintervallet för miljö kvalitetsnormen för kvävedioxid (NO₂) . 	Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen
Negativa effekter av buller och vibrationer ska minska.	2025	1. Antal fastigheter där den ekvivalent ljudnivån vid	Samhällsbyggnadsnämnden,

		<p>fasad överskrider 60 dBA lagkrav ska vara högst 1000 st</p> <p>2. Den ekvivalenta respektivemaximala ljudnivån på förskolor/grundskolors utegårdar får inte överskrida 50 dBA respektive 70 dBA där pedagogisk verksamhet och lek bedrivs.</p> <p>3. Arbeta för att en god ljudmiljö ur hälsoaspekt ska klaras vid planläggning vid nyexploatering. Ljudnivåer på 55 dBA från trafik ska eftersträvas snarare än 60 dBA (lagkrav).</p>	Kommunstyrelsen
Gävlebornas användning av och exponering för miljö- och hälsofarliga ämnen ska minska.		% (0-100) medborgares handlingskompetens	
Produkter och tjänster som upphandlas av Gävle kommunkoncernen ska vara miljömässigt hållbara.			

Prioriterade åtgärder Ren och giffri vardag

En stor ”Hållbar livstilssatsning” – som vänder sig till alla tre målgrupper i det miljöstrategiska programmet ska genomföras

Satsningen ska inkludera handlingskompetens och konsumtion och bidra till måluppfyllelse inom alla tre målområdena i det miljöstrategiska programmet och alla tre hållbarhetsperspektiv. I denna satsning ska det även ingå en resurs som har uppdraget att söka externa medel.

En kraftsamling av de kompetenser som finns i befintliga sektorer, bolag och förbund ska genomföras.

Lärande för hållbar utveckling ska stärkas

Där ingår bland annat arbetet med Grön Flagg och Skola för hållbar utveckling, skolträdgårdar och tillgång till skolskogar.

Gävle kommun ska vara årlig medlem i Håll Sverige Rent

Det möjliggör att samtliga målgrupper i det miljöstrategiska programmet kan delta i de årliga skrapplockardagarna och ta del av utbildningsmaterial. Gävles förskolor och skolor kan använda Grön Flagg.

En Kretsloppsplan för Gävle kommun ska tas fram och framtagna åtgärder ska genomföras

Kretsloppsplanen kommer att omfatta mål och åtgärder inom bland annat områdena cirkulär ekonomi, att förebygga avfall, öka återanvändning, öka återvinning, förbättra sortering, hos både hushåll och privata och kommunala verksamheter, och förebygga nedskräpning.

En Kemikalieplan för Gävle kommun ska tas fram och framtagna åtgärder ska genomföras

Syftet med kemikalieplanen är att samordna och tydliggöra de beslut, åtgärder och resurser som behövs för att uppmärksamma vilka kemikalier som används och fasa ut de kemikalier som är farliga för människan och miljön.

Kemikalieplanen berör programmets alla tre målgrupper; Gävle kommunkoncern, gävlebor och näringsliv.

Ta ett helhetsgrepp avseende luftföroreningssituationen och bullerpåverkan i centrala Gävle

Luftföroreningar och buller har ett nära samband med varandra och är ett fortsatt problem i centrala Gävle. Långiktiga åtgärder behöver vidtas för att minska de negativa hälsoeffekterna som förorenad luft och buller innebär.

Säkerställa att det ställs miljömässigt hållbara krav vid upphandlingar, inköp och leverantörsuppföljningar

För Gävle kommunkoncern behöver det säkras inom ramen för den nya inköp- och upphandlingsavdelningen.

Genomförande och uppföljning

Det miljöstrategiska programmet 2.0 och dess genomförande ska implementeras i kommunkoncernens verksamheter och ingå som en del i verksamhetsplaneringen.

Det är chefernas ansvar att se till att implementeringen och genomförandet av åtgärder som bidrar till målen sker.

Styrgrupp för det miljöstrategiska programmet är Samhällsbyggnadsutskottet.

Uppföljning

Det miljöstrategiska programmet 2.0 ska integreras i kommunplanen och årligen följas upp genom ett miljöbokslut.

I programmet har uppföljningsansvariga nämnder och styrelser utsetts för varje mål.

Kommunstyrelsen ansvarar för den samlade uppföljningen.

Kommunstyrelsen ska efterfråga uppföljning från respektive nämnd/styrelse minst en gång per år.

Till varje mål finns en eller flera indikatorer som visar eller indikerar om målen uppfylls. Indikatorerna visar förändringar eller händelser som är möjliga att observera och som ger stöd för att påstå att en förändring har skett i relation till målet.

Prioriterade åtgärder

- Det ska finnas utsedda miljö-/hållbarhetsombud på alla Gävle kommuns enheter som involveras i arbetet.
- Alla Gävle kommuns medarbetare ska minst en gång per år få relevant information kopplad till det miljöstrategiska programmet och Agenda 2030 samt hur arbetet fortgår.
- Information om miljöstrategiska programmet och Agenda 2030 ska finnas med i informationen till nyanställda.
- Visualisera miljöläget för gävlebor och verksamma i Gävle genom att använda oss av en digital uppföljning som även visar kopplingen till Agenda 2030.

Begrepp och definitioner

Biologisk mångfald

Variationen inom arter, mellan arter och av ekosystem. Beskriver naturområden där många olika växter och djur lever tillsammans.

Biotop/-er

Ekologisk term för ett område där ett visst växt- eller djursamhälle hör hemma. Biotopens egenskaper avgör vilka växter och djur som trivs och kan finnas där.

CO₂-ekv

Koldioxidekvivalenter. Mått för mängden växthusgaser, t.ex. metan, uttryckt som den mängd koldioxid som ger samma växthuseffekten.

Dagvatten

Dagvatten består av regnvatten, smältvatten och annat vatten som rinner av från mark och konstgjorda ytor, t.ex. tak.

Ekologiskt fotavtryck

Ekologiskt fotavtryck är ett mått på mängden resurser som en människa förbrukar. Det är uttryckt i den areal av förnyelsebara resurser som behövs för att försörja en människa i ett land.

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som naturens ekosystem ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet. Pollinering, naturlig vattenreglering och naturupplevelser är några exempel.

Geografiska kommunen

Gävle kommun som geografiskt område. Inkluderar alla som bor och verkar i kommunen.

Gävle kommunkoncern

Gävle kommun som organisation. I koncernen ingår alla förvaltningar, kommunala bolag och förbund.

Hållbara färdmedel

T.ex. gång, cykel, buss och tåg.

Hållbar utveckling

En utveckling som tillgodoser våra behov idag utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina.

Hälsofrämjande

Den process som ger människor möjligheter att öka kontrollen över sin hälsa och förbättra den.

Hållbara material

Material som ger lågt bidrag av koldioxid, är en förnybar/biobaserad råvara (vid nytillverkning), är återvinningsbart, kan vara av återvunnen råvara, utfasad av skadliga ämnen samt ha låg inverkan på ekosystem och miljö.

Klimatneutral kommun

I stort handlar klimatneutralitet om att upptaget av växthusgaser, t.ex. av växande träd eller koldioxidinfångning, är lika stort som utsläppen av växthusgaser inom ett visst geografiskt område. Ofta räknar man även in kompensationsåtgärder i andra geografiska områden, t.ex. trädplanteringar i andra länder. Detta är dock inte äkta klimatneutralitet och ska endast ses som en tillfällig lösning för att snabba på processen. På sikt måste klimatneutralitet vara lokalt baserad.

Klimatpåverkan

Människans utsläpp av växthusgaser, som metan, dikväveoxid (lustgas) och ett antal fluorhaltiga gaser (s.k. klorfluorkarboner eller CFC/freoner), bidrar till förstärkt växthuseffekt, vilket i sin tur påverkar klimatet. Med klimat menas de genomsnittliga väderförhållandena under en längre tid, vanligen flera decennier.

Livskvalitet

Livskvalitet omfattar individens uppfattning om sin situation i tillvaron utifrån den kultur och det värdesammanhang som hon befinner sig i och i relation till personliga mål, förväntningar, normer och intressen.

Det är ett vitt begrepp som påverkas av individens fysiska hälsa och psykologiska tillstånd, grad av oberoende, sociala förhållanden och relationer till betydelsefulla händelser i livsmiljön.

Miljöbyggnad

Miljöbyggnad är ett svenskt system för så kallad miljöcertifiering av byggnader. Miljöbyggnad mäter totalt sexton olika värden i byggnaden inom områdena energi, inomhusmiljö och material. Exempel på frågor som ingår är energianvändning, förnybar energi, luftkvalitet, fukt och byggnadsmaterialets kemiska innehåll samt påverkan på klimatet. Nivån silver innebär en bra bit över lagkrav och nivån guld innebär spjutspets teknik. Certifiering kan se vid nyproduktion samt av befintliga byggnader eller vid en större ombyggnation.

PM₁₀

Luftens innehåll av inandningsbara partiklar med en storlek på cirka 10 mikrometer (0,01mm) eller mindre.

Rötning

Mikrobiologisk nedbrytning av organiskt material i syrefri miljö. Vid rötning bildas biogödsel, som är ett utmärkt gödningsmedel. Vid rötning bildas även biogas, som huvudsakligen består av metan och koldioxid.

VA-plan

Heltäckande långsiktig planering för allt dricksvatten, dagvatten och spillvatten inom kommunen.

Översiktsplan (ÖP)

Plan som visar den översiktliga mark- och vattenanvändningen inom en kommun. Ska enligt lag finnas i varje kommun och ska aktualitetsprövas under varje mandatperiod.

Översiktsplanen är i regel utgångspunkt för detaljplaneringen inom kommunen, men den är inte juridiskt bindande.

Från: Kommunstyrelsen (e-post)
Skickat: den 31 oktober 2019 13:56
Till: Livsmiljö Gävle (e-post); Utbildning Gävle (e-post); Livsmiljö Gävle - Kultur & Fritid Gävle (e-post); Vårdförvaltning Gävle - Socialtjänst Gävle (e-post); Vårdförvaltning Gävle - Omvårdnad Gävle (e-post); Vårdförvaltning Gävle - Näringsliv & arbetsmarknad Gävle (e-post); SG-Jävsnämnden (e-post); Valnämnd Gävle (e-post); Överförmyndarnämnden (e-post); Gävle Hamn - Info (e-post); Gästrike Återvinnare (e-post); Gävle Energi - E-postfaktura - E-Post; Gästrike Vatten - Info (e-post); Gavlegårdarna - Info (e-post); Gavlefastigheter - Info (e-post); gavleborg@kristdemokraterna.se; gavle@liberalerna.se; gavle@mp.se; gavleborg@moderaterna.se; info@gavle.sap.se; gavle@sd.se; gavle@centerpartiet.se; gavle@vansterpartiet.se; rg@regiongavleborg.se; 'gavleborg@lansstyrelsen.se'; 'Registrator'; kommun@sandviken.se; Ockelbo kommun (e-post); hofors.kommun@hofors.se; Carlbaum Jonsson, Stephan; Gävle Parkeringsservice AB - Info (e-post)
Kopia: Durebrandt, Bodil; Frisk, Elin
Ämne: Förlängd svarstid för synpunkter på förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0

Sista svarsdatum för att lämna synpunkter gällande förslag på Miljöstrategiskt program 2.0 har förlängts till den 31 december 2019

enligt beslut i KS-Samhällsbyggnadsutskott den 2019-10-29 § 49.

Med vänlig hälsning

Erika Greis
Registrator
Styrning och stöd
Administrativa avdelningen, Kanslienheten

Gävle kommun
801 84 GÄVLE
Besöksadress: Drottninggatan 22
Telefon: 026-17 80 00

Denna mejlväxling kan innehålla personuppgifter som Gävle kommun behandlar enligt EU:s dataskyddsförordning. Läs mer på www.gavle.se/dataskydd.

Ni har nu möjlighet att lämna synpunkter på förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0

Under 2019 reviderar Gävle kommun det miljöstrategiska programmet, som bland annat lett till att Gävle legat i topp tre bland Sveriges bästa miljökommuner tre år i rad.

Det Miljöstrategiska programmet antogs av Kommunfullmäktige i juni 2013 med ambitionen att vara en av de bästa miljökommunerna i Sverige.

Arbetet med implementering och genomförande har nu pågått i fem år och Kommunstyrelsen beslutade 2018-08-28 att genomföra en revidering av programmet.

Gävle kommunkoncernens medarbetare och politiker, gävlebor, företag och föreningar har under våren 2019 deltagit vid workshops, dialogmöten och lämnat synpunkter hur de ser framtidens miljömässigt hållbara Gävle.

Ett förslag, kallat Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0, med synpunkter från dialogmöten och erfarenheter från det tidigare programmet som underlag, är nu framtaget.

Förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0 går ut på remiss till Gävle kommuns politiska nämnder och styrelser samt politiska partier i Gävle, Region Gävleborg, Länsstyrelsen och Högskolan i Gävle vecka 43 – 48, det vill säga 2019-10-21-2019-12-01.

Ställ er gärna frågorna:

- Hur kan ni i er verksamhet integrera det miljöstrategiska programmet i era ordinarie processer?
- Vilka mål ser ni kan leda till ekonomiskt positiva effekter?

Era synpunkter ska ha kommit in till kommunstyrelsen@gavle.se **senast den 1 december 2019. Märk e-posten med: Diarienummer 18KS266, Revidering av Miljöstrategiska programmet**

Efter remisstiden sammanställs de synpunkter som kommit in och det slutliga miljöstrategiska programmet beslutas av Kommunfullmäktige i februari.

Har ni några frågor är ni välkomna att kontakta Bodil Dürebrandt eller Elin Frisk.

Kontaktuppgifter:

Bodil Dürebrandt, Bodil.durebrandt@gavle.se, 026-17 80 63, 076-125 98 90

Elin Frisk, elin.frisk@gavle.se, 026- 026-17 98 98, 070-084 80 64

Gävle, en av Sveriges bästa miljökommuner!

Med vänlig hälsning

Erika Greis

Registrator

Styrning och stöd

Administrativa avdelningen, Kanslienheten

Gävle kommun

801 84 GÄVLE

Sändlista:

Samhällsbyggnadsnämnden

Kommunstyrelsen

Utbildningsnämnden

Kultur och fritidsnämnden

Socialnämnden

Omvårdnadsnämnden

Arbetsmarknads-och funktionsnämnden

Jävsnämnden

Valnämnden

Överförmyndarnämnden

Gävle hamn: info@gavlehamn.se
Gästrike återvinnare: info@gastrikeatervinnare.se
Gävle Energi: info@gavleenergi.se
Gästrike Vatten: info@gastrikevatten.se
Gavlegårdarna: info@gavlegardarna.se
Gavlefastigheter: info@gavlefastigheter.se

Socialdemokraterna: info@gavle.sap.se
Moderaterna: gavle@liberalerna.se
Liberalerna: gavle@liberalerna.se
Miljöpartiet: gavle@mp.se
Vänsterpartiet: gavle@vansterpartiet.se
Centerpartiet: gavle@centerpartiet.se
Sverigedemokraterna: gavle@sd.se
Kristdemokraterna: gavleborg@kristdemokraterna.se

Region Gävleborg: rg@regiongavleborg.se
Länsstyrelsen Gävleborg: gavleborg@lansstyrelsen.se
Högskolan i Gävle: registrator@hig.se

Sandvikens kommun: kommun@sandviken.se
Ockelbo kommun: kommun@ockelbo.se
Hofors kommun: hofors.kommun@hofors.se

Kommande beslut: Remiss -
Riktlinjer för skolskjuts och
elevresor i Gävle kommun.

17

19AFN162

2019-10-16

Remiss – Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun,

Samhällsbyggnadsnämndens ordförande har på delegation tagit beslut att skicka riktlinjerna för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun på remiss till Arbetsmarknads- och Funktionsrättsnämnden och Utbildningsnämnden.

Följande justeringar har gjorts i förslaget nya skolskjutsriktlinjerna och elevresor Gävle Kommun,

- Ansökan för alla
- Digitalansökan
- Elever med funktionsnedsättning

Motiv: Alla kommuner i Sverige tar fram kommunala riktlinjer för sin skolskjuts, detta eftersom lagstiftningen enbart har en övergripande reglering om vilka som har rätt till skolskjuts och elevresor. Efter att de tidigare skolskjutsriktlinjerna, 2017-12-31, antogs har en ny förvaltningslag trätt i kraft som ställer högre krav på bland annat motivering av beslut. De nya riktlinjerna avser därför att säkerhetsställa rättssäkerheten och skapa mer överskådlig process för medborgaren.

Remisstid: Remisstid är till den 2019-12-31.

Ordföranden i Samhällsbyggnadsnämnden

Daniel Olsson

Samhällsbyggnadsnämnden

Tjänsteskrivelse - Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta de uppdaterade riktlinjerna för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun. Att dessa gäller från läsåret 2019/2020. Att tidigare beslut och överenskommelser avseende skolskjuts därmed upphör.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att fatta beslut om uppdatering av dessa riktlinjer i enlighet med gällande reglemente och regleringar.

Ärendet i korthet

Vid årsskiftet 2017/2018 skedde en verksamhetsövergång av skolskjuts (resor i grundskolan) och elevresor (resor i gymnasiet) från Utbildning Gävle till Samhällsbyggnad Gävle. Samhällsbyggnad Gävle fick även i uppdrag från kommunfullmäktige att ta fram ett nytt regelverk för skolskjuts och elevresor för beslut i kommunfullmäktige. Fullmäktige specificerade även att detta regelverk ska innehålla prövning av behovsprövade regelbundna resor för elever med funktionsnedsättning. I framtagandet av regelverket ska samråd med Utbildning Gävle ske. En dialog i framtagandet av riktlinjerna har skett med Utbildning Gävle löpande under processen. I enlighet med Samhällsbyggnadsnämndens reglemente så avser dessa skolskjutsriktlinjer enbart resor enligt skollagen. Eventuella andra resor för elever med funktionsnedsättning som avser t ex verksamhet enligt lagen om stöd och service (LSS) innefattar inte dessa riktlinjer.

Beslutsunderlag

Förslag till nya Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun, 2019 PM – Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun
Riktlinjer antagna i samhällsbyggnadsnämnden 2017-12-13, dnr 17SBN560.

Beslutet ska skickas till

Utbildning Gävle

Marie Grew
T.f Trafik- och tillståndschef

Alexandra Gard
Skolskjutshandläggare

§ 47: Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun

Dnr 19SBN36

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta de uppdaterade riktlinjerna för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun. Att dessa gäller från läsåret 2019/2020. Att tidigare beslut och överenskommelser avseende skolskjuts därmed upphör.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att fatta beslut om uppdatering av dessa riktlinjer i enlighet med gällande reglemente och regleringar.

Ärendebeskrivning

Vid årsskiftet 2017/2018 skedde en verksamhetsövergång av skolskjuts (resor i grundskolan) och elevresor (resor i gymnasiet) från Utbildning Gävle till Samhällsbyggnad Gävle. Samhällsbyggnad Gävle fick även i uppdrag från kommunfullmäktige att ta fram ett nytt regelverk för skolskjuts och elevresor för beslut i kommunfullmäktige. Fullmäktige specificerade även att detta regelverk ska innehålla prövning av behovsprövade regelbundna resor för elever med funktionsnedsättning. I framtagandet av regelverket ska samråd med Utbildning Gävle ske. En dialog i framtagandet av riktlinjerna har skett med Utbildning Gävle löpande under processen. I enlighet med Samhällsbyggnadsnämndens reglemente så avser dessa skolskjutsriktlinjer enbart resor enligt skollagen. Eventuella andra resor för elever med funktionsnedsättning som avser t ex verksamhet enligt lagen om stöd och service (LSS) innefattar inte dessa riktlinjer.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, dnr 19SBN36-4
- PM – Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun, dnr 19SBN36-2
- Skolskjutsriktlinjer utkast 20190128, dnr 19SBN36-3
- Riktlinjer skolskjuts, elevresor Gävle kommun-till SBN(316182) (o)_TMP, dnr 19SBN36-1

Justerare	Uppdragsbestyrkande

PM

Samhällsbyggnadsnämnden Gävle

Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle

Alla kommuner i Sverige tar fram kommunala riktlinjer för sin skolskjuts, detta eftersom lagstiftningen enbart har en övergripande reglering om vilka som har rätt till skolskjuts och elevresor. Efter att de tidigare skolskjutsriktlinjerna, 2017-12-13, antogs har en ny förvaltningslag trätt i kraft som ställer högre krav på bland annat motivering av beslut. De nya riktlinjerna avser därför att säkerställa rättssäkerheten och skapa en mer överskådlig process för medborgaren.

Förslaget i korthet och förändringar

Riktlinjerna i sin helhet har fått en annan utformning där områdena styrdokument och definitioner är helt nya. Nya begrepp som lovskola har även förts in. Grunderna för beviljande av skolskjuts och elevresor samt hur resorna genomförs har inte förändrats mot tidigare riktlinjer.

- **Ansökan för alla** – Tidigare har de som uppfyller avståndskravet och går på sin placeringsskola inte ansökt om skolskjuts utan har beviljats per automatik, baserat på avståndet. Elever som beviljas skolskjuts av andra skäl har ansökt. Förslaget innebär att alla elever från höstterminen 2019 kommer att ansöka om skolskjuts. Detta för att säkerställa att enbart de elever som har behov av skolskjuts beviljas och att skjutsen då anpassas utifrån deras behov och inte antagna behov av handläggaren. Det nya ansökningsförfarandet säkerställer också att den individuella prövning som ska genomföras, tillsammans med motivering av beslutet sker på ett rättssäkert sätt.
- **Digitalansökan** - Vårdnadshavare har enbart kunna ansöka om skolskjuts på en pappersblankett. Nu införs möjligheten till att även ansöka digitalt med Bank-ID, en förenklad process som förkortar ledtider genom att ta bort postgången.

- **Elever med funktionsnedsättning** – I uppdraget från kommunfullmäktige framgår att *prövning av behovsprövade regelbundna resor för elever med funktionsnedsättning* ska ingå i riktlinjerna. I de tidigare riktlinjerna är denna grupp inte definierad mer än att enligt lagstiftningen ska funktionsnedsättningen prövas särskilt. Handläggningen har sedan hanterats enligt en särskild överenskommelse där skolan ansökt för eleverna och lämnat över uppgifter om eleverna som de bedömer nödvändiga till skolskjutshandläggare.

Grunden för prövning och skäl för skolskjuts regleras i lag och rättspraxis. Ansvaret för ansökan av skolskjuts ligger på vårdnadshavare. Förslaget innebär att även denna grupp kommer ansöka men med en anpassad blankett där de kan samtycka till att skolan lämnar över uppgifter som är nödvändiga. Detta för att säkerställa att inte brott mot tystnadsplikten avseende hälsotillstånd ska ske. Det har framkommit från vårdnadshavare att de själva uppger att uppgifter de hade velat tillföra inte framkommit och att viss problematik uppstår när en tredje part förmedlar information. Riktlinjerna säger inte att skolan inte kan hjälpa vårdnadshavare utan den möjligheten finns alltid utifrån individens behov. Enligt samhällsbyggnadsnämndens reglemente ansvarar nämnden för skolskjuts enligt skollagen (2010:800), därför omfattar riktlinjerna enbart denna typ av skjuts och inte andra regelbundna resor. Till exempel för verksamheter som regleras inom lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) eller resor som omfattas av lagen om färdtjänst.

Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun

Förskoleklass, grundskola, grundsärskola,
gymnasiesärskola samt gymnasieskola

Riktlinjer ursprungligen antagna i Utbildningsnämnden 2014-12-10, § 115.

Ansvar för skolskjutsar och elevresor överförda från Utbildningsnämnden till Samhällsbyggnadsnämnden från och med 2018-01-01.

Riktlinjer antagna i samhällsbyggnadsnämnden 2017-12-13, § , dnr 17SBN560.

Riktlinjernas karaktär

Utöver lagar, förordningar, förarbeten och vägledande rättsfall styrs kommuners hantering av ett flertal frågor av lokala riktlinjer och regler. Då lagregleringen ofta inte är uttömmande lämnas kommuner utrymme att utforma sina egna rutiner och riktlinjer inom ramen för gällande lagbestämmelserna. Dessa riktlinjer gäller för hantering och organisering av kommunens skolskjutsar och elevresor.

Vad är skolskjuts?

Elever i förskoleklass, grundskola årskurs 1-9, i grundsärskola och gymnasiesärskola har enligt skollagen rätt till kostnadsfri skolskjuts, från bostadens närhet eller anvisad uppsamlingsplats till den skola kommunen anvisar (placeringsskola), om det behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionshinder hos en elev eller annan särskild omständighet.

Som skolskjuts avses resor mellan anvisad på-/avstigningsplats i bostadens närhet till anvisad på-/avstigningsplats i skolans närhet. Skolskjutsverksamhet upphandlas och genomförs med beställningstrafik samt med ordinarie kollektiv- och länstrafik (linjetrafik). Byte av fordon kan ske. Skolskjutsen ordnas i första hand med linjetrafik.

Hemkommunen anordnar inte skolskjuts utanför kommunens geografiska gränser. Med hemkommun avses folkbokföringskommunen.

Rätt till skolskjuts gäller inte:

Förskola

Kommunen är inte skyldig att ordna eller bekosta skjuts till eller från förskola. Undantag gäller för barn som är placerade på kommunövergripande specialavdelningar inom förskolan. Beslut fattas efter individuell prövning.

Fritidshem

Kommunen är inte skyldig att ordna eller bekosta skjuts till eller från fritidshem. Elev som vistas på fritidshem/fritidsklubb i anslutning till skoldagen är alltså inte berättigad till skolskjuts mellan fritidshem/fritidsklubb och bostad. Elev erbjuds dock skjuts till och/eller från skolan de dagar då man inte har fritidshem/fritidsklubb. I detta fall upprättas ett schema över skolskjuts för den enskilde eleven som lämnas till skolskjutshandläggaren. Ändringar i schemat meddelas av vårdnadshavare minst två veckor innan skjutsen kan genomföras.

Undantag gäller för resor från fritidshem, där eleven är inskriven, till nattomsorg (nattis) om särskilda omständigheter föreligger.

Undantag gäller för elever i sarskola för resor från fritidshem till bostad om särskilda skäl föreligger. Resorna samordnas, om möjligt, med andra elever.

Korttidsboende

Mellan hemmet och korttidsboendet eller stödfamiljen ska föräldrarna själva

transportera sitt barn. Transport av bagage till stödfamilj eller korttidsboende anordnas av föräldrarna.

Övrigt

Resor inom skolans verksamhet, för studiebesök, badresor etc. räknas inte som skolskjuts.

Behöver eleven assistans/ledsagning under skolskjutsen ansöker vårdnadshavare om detta som LSS-insats (Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade).

Grundkriterier för beviljande av skolskjuts

Eleven går i den skola som eleven anvisats till¹

Elever grundskoleelever och grundsärskoleelever har rätt till skolskjuts om eleven går i den skola som kommunen anvisat (placeringsskola) och uppfyller kommunens regler för skolskjuts. För gymnasiesärskoleelever jämföras den valda skolan med elevens placeringsskola.²

Riksdagen beslutade den 15 november 2017 att skolplikten ska gälla från och med det år barnet fyller sex år. I och med det blir förskoleklass obligatoriskt för alla barn i Sverige och alla måste gå i skolan i minst tio år. Detta innebär även att barn i förskoleklass har rätt till skolskjuts enligt dessa riktlinjer. Ändringen börjar gälla den 1 januari 2018, men den första årskullen obligatorisk förskoleklass, och därmed riktlinjerna, gäller för år de elever som börjar höstterminen 2018.

Dessa elevgrupper har rätt till kostnadsfri skolskjuts, från bostadens närhet eller anvisad uppsamlingsplats till den skola kommunen anvisar, om det behövs med hänsyn till:

- Färdvägens längd
- Trafikförhållanden
- Elevers funktionsnedsättning
- Annan särskild omständighet

Handläggning sker efter enskild prövning.

Rätten till skolskjuts har att göra med *skoldagens början* och *skoldagens slut*; skolskjuts anordnas inte till och från fritidshemmet/fritidsklubben.

Färdvägens längd

Färdväg är den närmaste vägen mellan bostaden och skolan. Mätningen sker från bostadens tomtgräns till skolan. För mätning av avstånd använder kommunen systemet Solen skolskjuts. Skolskjuts medges om avståndet mellan bostad och skolan överstiger följande avstånd:

<u>Årskurs</u>	<u>Avstånd mellan bostad och skola</u>
Förskoleklass	2,0 km
Grundskola åk 1-3	2,0 km
Grundskola åk 4-6	3,0 km

¹ 10 kap. 32 § 1 st. SL, 11 kap. 31 § 1 st. SL, 18 kap. 30 § 1 st. SL

² Inom gymnasieskolan finns inte bestämmelser om skolplaceringar.

Grundskola åk 7-9	5,0 km
Grundsärskola åk 1-9	2,0 km
Gymnasiesärskola åk 1-4	6,0 km

Elevs bostad

Som elevs bostad räknas den bostadsadress där eleven är folkbokförd. Med elevs bostad jämföras boende för elev som har stödfamilj eller korttidsboende enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt boende i familjehem.

Skolskjuts vid växelvis boende

Växelvis boende definieras som när eleven har två hem och bor regelbundet i båda bostäderna - till exempel under varannan vecka. Vid växelvis boende anses eleven ha två likvärdiga bostäder inom Gävle kommuns geografiska område.

Vid växelvis boende prövas rätten till skolskjuts från respektive bostad till anvisad skola (placeringsskola) mot bakgrund av gällande grundkriterier. Elevens placeringsskola bestäms utifrån folkbokföringsadressen. Skolskjuts beviljas inte vid spontana eller enstaka övernattningar hos vårdnadshavare där eleven vanligtvis inte bor.

Gävle kommun anordnar inte skolskjuts utanför kommunens geografiska gränser.

Trafikförhållanden

Trafikmiljöer där fordon och barn vistas innebär alltid risker men vissa trafikmiljöer är förbundna med större risker än andra - dessa skall vägas in vid skolskjutshandläggningen. Skolskjuts medges när färdvägen bedöms som trafikfarlig och riskfylld utöver det normala. Bedömningen av trafiksäkerheten görs individuellt efter en sammanvägning av faktorer som barnets ålder, sikt, tillåten hastighet, trafikflöde, förekomst av tung trafik, förekomst av skild gång-/cykelväg, utformning av på- och avstigningsplatser, utformning av passager, förekomst av trafiksignaler vid passager och eventuellt andra omständigheter.

Elevens funktionsnedsättning

Elev med funktionsnedsättning kan få kostnadsfri skolskjuts utan hänsyn till avstånd.

Vid funktionsnedsättning ska en bedömning göras om funktionsnedsättningen påverkar elevens möjlighet att ta sig till skolan. Det ankommer på eleven och dess vårdnadshavare att presentera ett relevant underlag för bedömningen. Kostnad för skolskjuts på grund av kortvarig funktionsnedsättning, efter exempelvis olycka, beviljas endast om kostnaden inte täcks av någon försäkring.

Annan särskild omständighet

Ibland förekommer det andra särskilda omständigheter utöver de ovan nämnda som efter individuell prövning berättigar eleven till skolskjuts.

Rätt till skolskjuts - om eleven väljer en annan skola än placeringsskolan

Elever som har valt att gå i en annan skola än den kommunen anvisat dem, har bara rätt till skolskjuts enligt ovanstående grundregler, om det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen.

Elev som flyttar till bostad utanför sin skolas placeringsområde och väljer att gå kvar i samma skola har inte per automatik rätt till kostnadsfri skolskjuts till och från sin nya adress. För att undvika skolbyte i skolår 9 har elev möjlighet att få skolskjuts mellan hem och skola, om linjetur kan nyttjas. Detta gäller endast om eleven gått i sin placeringsskola under skolår 8.

Hantering av skolskjuts

Hur skolskjuts anordnas

Skolskjuts sker i första hand med allmänna kommunikationsmedel (linjetrafik) och i andra hand med särskild skolbuss eller skoltaxi (beställningsskjuts). Kommunen anordnar transporterna på lämpligt sätt, dock med hänsyn till trafikförhållanden och övriga ovan angivna omständigheter.

Rätt till skolskjuts innebär inte att skjuts måste ordnas från bostadsadressen till skolan. Elever kan exempelvis hänvisas till särskilda uppsamlingsplatser i hemmets respektive skolans närhet.

Skolskjutstiderna måste inte anpassas till varje elevs skoltider. Eftersom samordning sker av skolskjutsen kommer väntetider att uppstå. Upp till 15 minuter före första lektionen och 15 minuter efter sista lektionen betraktas som rasttid. Väntetiden i övrigt ska hållas på en rimlig nivå med en strävan att inte överskrida 60 minuter per dag (utöver 30 minuter rast). Elever som åker med linjetrafik och byter buss kan få två väntetider till och från skolan.

Ansvarsfördelning före-under-efter skolskjutsen

Kommunen, aktuell skola, entreprenören, föraren, vårdnadshavare och elever har alla del i ansvaret under resan mellan bostaden och skolan.

Före transporten till skolan

Vårdnadshavares ansvar för eleven:

- på vägen mellan bostaden och hållplatsen/ uppsamlingsplatsen
- under väntetider på hållplatsen/uppsamlingsplatsen till dess att eleven stiger på buss eller i taxi

Vårdnadshavaren ska se till:

- att eleven kommer i god tid till hållplatsen/uppsamlingsplatsen.
- att eleven förbereds och tränas på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt.

Det är inte tillåtet för föraren att släppa på eller av elever på andra ställen än de fastställda hållplatserna/uppsamlingsplatserna.

Om eleven åker taxi skall frånvaro alltid meddelas till berört taxibolag eftersom samordning sker av skoltransporter. Om frånvaro inte meddelas till transportören debiteras vårdnadshavare en avbeställningsavgift³. Vårdnadshavare ansvarar för att meddela entreprenören från och med när barnet behöver skolskjuts igen.

Skolskjutsamordnaren kan inte ansvara för elever som kommit för sent till upphämtningsstället. Anges avgångstiden som ett tidsintervall ska eleven finnas på den anvisade platsen när tidsintervallet börjar. Om eleven är försenad till den ordinarie turen beviljas inte någon extra tur. Vårdnadshavare ansvarar vid dessa tillfällen för att eleven kommer till eller hem från skolan.

Under transporten

Under transporten är det entreprenören/föraren som ansvarar för eleverna och att gällande trafikbestämmelser följs.

Föraren meddelar skolskjutshandläggaren om ordnings- eller säkerhetsproblem uppstår under transporten.

Eleverna ska följa föreskrivna regler, till exempel bältesanvändning.

Vid skolan

När eleven anländer till skolans område är det skolans personal som ansvarar för tillsyn. Detsamma gäller vid hemfärd efter skolans slut.

Ansökan om skolskjuts

Samtliga elever i förskoleklass (från och med höstterminen 2018), grundskola och i särskolan som uppfyller avståndskraven enligt riktlinjerna erhåller skolskjuts. I dessa fall behöver vårdnadshavare inte lämna någon ansökan om skolskjuts. Skolskjuts av andra orsaker som trafikförhållanden, funktionshinder hos elev eller annan särskild omständighet, val av skola samt växelvis boende, kan beviljas efter individuell prövning. Ansökan görs inför varje läsår.

Vårdnadshavare som ansöker om skolskjuts ska använda särskild ansökningsblankett (se gavle.se) som skickas till Samhällsbyggnad Gävle. Blanketten kan också hämtas på respektive skola samt i kundtjänst, Samhällsbyggnad Gävle.

Handläggningstid och beslut

För att skolskjuts skall kunna gälla från läsårets start skall ansökan ha inkommit senast 31 maj. Vid ansökan under pågående läsår är handläggningstiden 1-6 veckor beroende på ärendetyp. I samband med ansökan utifrån växelvis boende lämnas ett läsårsschema för det växelvisa boendet till kommunens skolskjutshandläggare. Beslut fattas i varje enskilt ärende och meddelas till vårdnadshavarna.

Tappat /skadat busskort

Om man tappat bort sitt busskort vänder man sig till Gävle kommuns kundtjänst. Kostnad för borttappade eller vårdslöst hanterade busskort⁴ betalas av vårdnadshavaren. Borttappade eller vårdslöst hanterade reskassekort ersätts inte.

Ändrade förhållanden

Vid ändrade förhållanden, exempelvis byte av skola eller folkbokföringsadress, ska skolskjutshandläggaren omedelbart meddelas. Busskort återlämnas omedelbart om rätt till skolskjuts upphör.

Om resor (taxi, beställningsbuss eller linjetrafik) företas efter att rätten upphört debiteras kostnad för resorna samt en expeditionsavgift på 300 kr. Om skolskjutshandläggaren inte meddelas inom 14 dagar från tidpunkten för ändrade förhållanden höjs expeditionsavgiften till 1000 kr.

⁴ 150 kr

Elevresor inom gymnasieskolan

Vad är elevresor?

Elever i gymnasieskolan har inte rätt till skolskjuts. Däremot har dessa elever, under vissa förutsättningar, rätt till bidrag till elevresor enligt lagen om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor.

Med elevresor avses gymnasieelevers resor mellan bostad och skola. Det gäller till och med vårterminen eleven fyller 20 år. Även elever i fristående skolor kan ansöka om bidrag till elevresor. Bidraget beviljas i första hand i form av ett busskort och i andra hand i form av kontant ersättning.

För att eleven ska vara berättigad till bidrag till elevresor gäller följande:

- Studera på heltid
- Eleven har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen
- Reseavståndet mellan bostad och skola är minst 6 km

Med bostad menas den adress där eleven är folkbokförd. Elev som uppfyller ovanstående regler tilldelas ett busskort om resor kan ske med linjetrafik.

Elev som uppfyller ovanstående regler, men inte kan utnyttja linjetrafik, kan ansöka om kontant ersättning om något av nedanstående alternativ uppfylls;

- Färdvägen till närmaste hållplats är minst 6 km
- Bussförbindelse saknas helt
- Medicinska skäl. Ansökan kompletteras med läkarintyg
- Särskilda skäl. Ansökan kompletteras med läkarintyg

Kontant ersättning, i vissa fall kombinerat med busskort, motsvarar lägsta faktiska kostnad vid exempelvis buss- eller tågpendling, dock högst 1/30 av prisbasbeloppet per hel kalendermånad (9 månader).

Ansökan om elevresor och/eller kontant ersättning görs inför varje läsår, se information på gavle.se.

Hur elevresor handläggs

För att elevresa ska kunna gälla från läsårets start ska ansökan ha inkommit senast 31 maj (åk 1: 31 juli). Vid ansökan under pågående läsår är handläggningstiden 1-6 veckor beroende på ärendetyp.

Med ansökan om kontant ersättning bifogas information om faktiska kostnader för resa.

Ändrade förhållanden

Vid ändrade förhållanden ska busskort omedelbart återlämnas. Elever som har fått kontanter ersättning ska omedelbart meddela skolskjutshandläggare vid ändrade förhållanden.

Om resor företas efter att rätten upphört debiteras kostnad för resorna samt en expeditionsavgift på 300 kr. Om busskort inte återlämnas inom 14 dagar från tidpunkten för ändrade förhållanden höjs expeditionsavgiften till 1000 kr.

Den som tar emot bidrag på felaktiga grunder blir återbetalningsskyldig.

Tappat /skadat busskort

Om man tappat bort sitt busskort vänder man sig till sin skola. Elev på fristående gymnasium kontaktar skolskjutshandläggaren. Kostnad för borttappade eller vårdslöst hanterade busskort⁵ betalas av elev.

Överklagan av beslut

Beslut om skolskjuts kan överklagas på två olika sätt, antingen med laglighetsprövning enligt 10 kap. kommunallagen eller med förvaltningsbesvär enligt 28 kap. skollagen.

Förvaltningsbesvär

Förvaltningsbesvär innebär att förvaltningsrätten, som första instans, prövar ärendet och kan fatta ett annat beslut. Det är endast eleven och/ eller elevens vårdnadshavare som kan överklaga. Beslutet ska ha gått parten emot. Domstolen prövar överklagandet i sak. Tiden för överklagande är tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Förvaltningsbesvär utesluter laglighetsprövning. Om det inte finns någon särskild bestämmelse om överklagande i 28 kap. skollagen så kan ett beslut istället överklagas med laglighetsprövning.

Laglighetsprövning

Ett beslut om skolskjuts kan i vissa fall överklagas av kommunmedlem med så kallad laglighetsprövning enligt 10 kap. kommunallagen. Laglighetsprövning innebär att ett överklagat beslut ska upphävas om det inte har tillkommit i laga ordning eller om beslutet inte räknas som en angelägenhet för kommunen. Det ska också upphävas om det organ som har fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller om beslutet strider mot någon författning.

Den som har fått avslag på sin begäran om skolskjuts ska överklaga inom tre veckor. Om särskilt protokoll har förts över delegationsbeslutet räknas klagotiden från den dag då det tillkännagavs på kommunens anslagstavla att protokollet över beslutet har justerats. I annat fall räknas klagotiden från den dag då anslaget skedde om justering av protokollet från det sammanträde vid vilket beslutet anmäldes hos nämnden.

Domstolen får inte ersätta det överklagade beslutet med ett nytt utan kan endast avslå eller avvisa överklagandet, alternativt undanröja det överklagade beslutet. Det är alltså frågan om en prövning av beslutets laglighet och inte en prövning av beslutets lämplighet.

⁵ 150 kr

Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun

Förskoleklass, grundskola, grundsärskola,
gymnasiesärskola samt gymnasieskola

Innehållsförteckning

Vad är skolskjuts?	1
1 Skolskjuts för elever inom förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundskola och gymnasieskola	1
1.1 Styrdokument	1
a. Lag	1
b. Förordningar	2
c. Föreskrifter	2
1.2 Definitioner	2
1.3 Rätt till skolskjuts	3
a. Färdvägens längd	3
b. Trafikförhållanden	3
c. Elevens funktionsnedsättning	3
d. Annan särskild omständighet	4
e. Val av skola	4
f. Byte av skola vid flytt	4
g. Lovskola	4
h. Växelvis boende	4
i. Korttidsboende, familjehem samt stöd-/kontaktfamilj	4
j. Skolskjuts mellan kommuner	4
k. Skolskjuts för barn i fritidshem och fritidsklubb	4
1.4 Hantering av skolskjuts	5
a. Ansökan	5
b. Elever i grundskola	5
c. Handläggning och beslut	5
d. Former för skolskjuts	5
e. Taxi	6
f. Självskjuts	6
g. Ledsagning/assistent	6
h. Ansvarsfördelning före-under-efter skolskjutsen	6
3 Elevresa för elever inom gymnasieskola	7
3.1 Styrdokument	7
a. Lag	7
b. Förordning	7
3.2 Definitioner	7
3.3 Rätt till elevresa för gymnasieelever	7
3.4 Övriga regler för elevresa för gymnasieelever	8
a. Ansökan	8
b. Former för elevresor för gymnasieelever	8
c. Ändrade förhållanden	8
4. Överklagan av beslut	9
4.1 Förvaltningsbesvär	9
4.2 Laglighetsprövning	9

Vad är skolskjuts?

Utöver lagar, förordningar, förarbeten och vägledande rättsfall styrs kommuners hantering av ett flertal frågor av lokala riktlinjer och regler. Då lagregleringen ofta inte är uttömmande lämnas kommuner utrymme att utforma sina egna rutiner och riktlinjer inom ramen för gällande lagbestämmelserna. Dessa riktlinjer gäller för hantering och organisering av kommunens skolskjutsar och elevresor.

Elever i förskoleklass, grundskola årskurs 1-9, i grundsärskola och gymnasiesärskola har enligt skollagen rätt till kostnadsfri skolskjuts från bostadens närhet eller anvisad uppsamlingsplats till den skola kommunen anvisar (placeringsskola). Om det behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionshinder hos en elev eller annan särskild omständighet.

Som skolskjuts avses resor mellan anvisad på-/avstigningsplats i bostadens närhet till anvisad på-/avstigningsplats i skolans närhet. Skolskjutsverksamhet upphandlas och genomförs med beställningstrafik samt med ordinarie kollektiv- och länstrafik (linjetrafik). Skolskjutsen ordnas i första hand med linjetrafik.

1 Skolskjuts för elever inom förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola

1.1 Styrdokument

a. Lag

Hemkommunen (i de flesta fall folkbokföringskommunen) är skyldig att anordna skolskjuts för sina elever.

Rätten till kostnadsfri skolskjuts i förskoleklass, grundskolan och grundsärskolan regleras i 9 kap. 15 b och 21 a §§, 10 kap. 32 och 40 §§ samt 11 kap. 31 och 39 §§ skollagen (2010:800). För gymnasiesärskolan finns regler om skolskjuts i 18 kap. 30 och 35 §§ nämnda lag.

Av nämnda bestämmelser framgår att elever i förskoleklass, grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola med **offentlig huvudman** har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka. Om sådan skjuts behövs med hänsyn till:

- färdvägens längd
- trafikförhållanden
- elevens funktionsnedsättning
- någon annan särskild omständighet

Denna rätt gäller inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem. I de fall det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen dock anordna skolskjuts även i dessa fall.

Hemkommunen ska anordna skolskjuts för elever som går i en fristående förskoleklass, grundskola och grundsärskola inom kommunen i de fall det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter.

I 9 kap. 15 c §, 10 kap. 33 §, 11 kap. 32 § och 18 kap. 31 § skollagen finns bestämmelser om skolskjuts i vissa fall för elever som går i en annan kommun än hemkommunen.

b. Förordningar

Förordningen (1970:340) om skolskjutsning anger regler och ansvar för de särskilt anordnade skolskjutsarna.

I förordningen (1994:1297) om vilotider vid vissa vägtransporter inom landet finns bl.a. bestämmelser om kör- och vilotider samt tidböcker vid skolskjutsning.

I trafikförordningen (1998:1276) anges bl.a. vilka regler som gäller för bältesanvändning och var det ska finnas information om antalet tillåtna passagerare i fordon.

c. Föreskrifter

Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter (1988:17) om skolskjutsning anger vad som ska beaktas vid planering och anordnande av skolskjutsning.

I Vägverkets föreskrifter om användning av bilbälten och särskilda skyddsanordningar för barn (VVFS 2006:135) anges hur bilbälten och skyddsanordningar ska användas.

I Vägverkets föreskrifter om bilar och släpvagnar som dras av bilar (VVFS 2003:22) finns bl.a. regler för skyltars utformning på skolskjutsfordon och krav på bältesutrustning i bussar.

1.2 Definitioner

Med **skolskjuts** avses transporter som anordnas av kommunen enligt skollagen, se avsnitt 1.1 *Styrdokument*.

Med **placeringsskola** avses den skola kommunen anvisat. Vilken placeringsskola en elev har går att finna i kommunens kartverktyg.

Med **elevresa** avses rätt till bidrag för elever i gymnasieskola, se avsnitt 2. *Elevresor för elever i gymnasieskola*

Med **vald skola** menas en skola utanför elevens upptagningsområde alternativt en fristående skola där eleven placerats utifrån att vårdnadshavare önskat det, det vill säga ett val av skola där kommunen annars inte placerat eleven.

Med **linjetrafik** avses persontransporter med allmänna kommunikationer.

Med **skolväg** avses den kortaste farbara kombinerade gång-, cykel- och/eller bilväg från bostaden till skolan.

Med **hemmet/bostaden** avses den bostadsfastighet där eleven är folkbokförd eller vid växelvis boende där respektive vårdnadshavare är folkbokförd.

Med **skolskjutshallplats** avses den på- och avstigningsplats som bestämts och hänvisas till av kommunen.

Med **hallplatsavstånd** avses kortaste kombinerade gång-, cykel- och/eller bilväg från bostaden till hallplatsen.

Med **skolbuss** avses den upphandlade beställningstrafiken som ej är tillgänglig för allmänheten och går direkt till skolan.

Med **växelvis boende** avses eleven ha två likvärdiga bostäder inom Gävle kommuns geografiska område. Bostäderna är vårdnadshavarnas respektive folkbokföringsadress och eleven är folkbokförd på en av adresserna.

Med **tillfällig funktionsnedsättning** avses skada till följd av olycksfall som beräknas vara en begränsad tid. Hit räknas till exempel arm- och benbrott med gipsning, vrickningar, stukningar och dylikt.

Med **skolans fastighet** menas den adress där skolans huvudbyggnad ligger och som är skolans officiella adress.

Med **skolgård** menas det område som tillhör skolfastigheten och det är till dess ingång som avståndet mäts.

Med **ledsagning/assistans** avses stöd av personlig karaktär i samband med resa.

Med **nattomsorg** avses elev som är inskriven på nattomsorg (nattis).

Med **lovskola** avses den som anges 10 kap 23§ i skollagen och infaller vanligen i juni månad i anslutning till att läsåret avslutats.

1.3 Rätt till skolskjuts

a. Färdvägens längd

Färdväg är den närmaste vägen mellan bostaden och skolan. Mätningen sker från bostadens tomtgräns till skolan. För mätning av avstånd använder kommunen systemet Skolskjuts Pro (Solen). Skolskjuts medges om avståndet mellan bostad och skolan överstiger följande avstånd:

Årskurs	Årskurs mellan bostad och skola
Förskoleklass	2,0 km
Grundskola åk 1-3	2,0 km
Grundskola åk 4-6	3,0 km
Grundskola åk 7-9	5,0 km
Grundsärskola 1-9	2,0 km
Gymnasiesärskola åk 1-4	6,0 km

b. Trafikförhållanden

Trafikmiljöer där fordon och barn vistas innebär alltid risker men vissa trafikmiljöer är förbundna med större risker än andra – dessa skall vägas in vid skolskjutshandläggningen. Skolskjuts medges när färdvägen bedöms som trafikfarlig och riskfylld utöver det normala. Bedömningen av trafiksäkerhet genomförs individuellt efter en sammanvägning av faktorer. Som barnets ålder, sikt, tillåten hastighet, trafikflöde, förekomst av tung trafik, förekomst av skild gång-/cykelväg, utformning av på- och avstigningsplatser, utformning av passager, förekomst av trafiksignaler vid passager och eventuellt andra omständigheter.

c. Elevens funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning som inte beror på olycksfall

Elev med funktionsnedsättning kan få kostnadsfri skolskjuts utan hänsyn till avstånd. Vid funktionsnedsättning ska en bedömning göras om samt hur funktionsnedsättningen påverkar elevens möjlighet att ta sig till skolan.

Det ankommer på elev och dess vårdnadshavare att inkomma med relevant medicinskt intyg/underlag för bedömningen

Olycksfall

Kostnad för skolskjuts på grund av kortvarig funktionsnedsättning, efter exempelvis olycka, beviljas endast om kostnaden inte täcks av någon försäkring.

d. Annan särskild omständighet

Ibland kan det förekomma andra särskilda omständigheter förutom de ovannämnda som kan föranleda behov av skolskjuts. En individuell prövning av elevens förmåga att ta sig till skolan genomförs i dessa fall.

e. Val av skola

Om en elev valt en annan förskoleklass, grundskola eller grundsärskola än den där eleven annars skulle ha placerats, är eleven berättigad till skolskjuts till den valda skolan om eleven uppfyller villkoren *och* det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen. Det betyder att eleven har rätt till skolskjuts till den valda skolan om det inte innebär merkostnader för kommunen jämfört med om eleven gått i den skola där eleven annars skulle ha placerats. Rätten till skolskjuts enligt denna punkt innebär inte en skyldighet för kommunen att lägga om busslinjer.

f. Byte av skola vid flytt

Elev som flyttar till bostad utanför sin skolas placeringsområde och väljer att gå kvar i samma skola har inte per automatik rätt till kostnadsfri skolskjuts till och från sin nya adress. För att undvika skolbyte i skolår 9 har elev möjlighet att få skolskjuts mellan hem och skola, om linjetur kan nyttjas. Detta gäller endast om eleven gått i sin placeringsskola under skolår 8.

g. Lovskola

Elev som går i lovskola enligt 10 kap 23§ i skollagen har rätt till skolskjuts om övriga villkor för skolskjuts är uppfyllda.

h. Växelvis boende

En elev har rätt att ansöka om skolskjuts vid växelvis boende, enligt definitionen ovan, om villkoren för skolskjuts i övrigt är uppfyllda (avstånd, trafikförhållanden, funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet). Eleven bor på båda adresserna regelbundet ungefär hälften av tiden på vardera adressen enligt ett fast schema som lämnas in vid ansökan. Skolskjuts beviljas inte vid spontana eller enstaka övernattningar hos vårdnadshavare där eleven vanligtvis inte bor enligt schemat.

i. Korttidsboende, familjehem samt stöd-/kontaktfamilj

För elev som har stödfamilj eller korttidsboende enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt boende i familjehem jämställs den adressen med folkbokföringsadress. Mellan hemmet och korttidsboendet eller stödfamiljen ska föräldrarna själva transportera sitt barn. Transport av bagage till stödfamilj eller korttidsboende anordnas av föräldrarna.

j. Skolskjuts mellan kommuner

Skolskjuts anordnas inte utanför kommunen geografisk gräns.

k. Skolskjuts för barn i fritidshem och fritidsklubb

Kommunen är inte skyldig att ordna eller bekosta skjuts till eller från fritidshem. Elev som vistas på fritidshem/fritidsklubb i anslutning till skoldagen är alltså inte berättigad till skolskjuts mellan fritidshem/fritidsklubb och bostad. Elev erbjuds dock skjuts till och/eller från skolan de dagar eleven inte har fritidshem/fritidsklubb. I detta fall upprättas ett schema över skolskjuts för den enskilde eleven som lämnas till skolskjutshandläggaren. Ändringar i schemat meddelas av vårdnadshavare minst två veckor innan skjutsen kan genomföras.

Grundsärskoleelever och gymnasiesärskoleelever i fritidshem har rätt till kostnadsfri samordnad hemresa vid fasta tider från verksamheten till hemmet.

Undantag gäller för resor från fritidshem, där eleven är inskriven, till nattomsorg (nattis) om särskilda omständigheter föreligger.

I. Förskola

Kommunen är inte skyldig att ordna eller bekosta skjuts till eller från förskola.

Undantag gäller för barn som är placerade på kommunövergripande specialavdelningar inom förskolan. Beslut fattas efter individuell prövning och utgår från villkor från skolskjuts.

1.4 Hantering av skolskjuts

a. Ansökan

Skolskjuts kan beviljas efter individuell prövning. Ansökan ska göras inför varje läsår. Vårdnadshavare som ansöker om skolskjuts ska använda särskild ansökningsblankett och inkomma med relevant underlag, t ex intyg/utlåtande vid funktionsnedsättning eller schema vid växelvis boende.

För att skolskjuts skall kunna gälla från läsårets start skall ansökan ha inkommit senast 31 maj inför kommande läsår.

b. Elever i grundsärskola

Elever i grundsärskola med funktionsnedsättning som påverkar elevens förmåga att ta sig till skolan kan ansöka om skolskjuts på en anpassad ansökningsblankett. Vid samtycke från vårdnadshavare kan skolan bistå med underlag för bedömning av elevens behov.

c. Handläggning och beslut

En individuell prövning genomförs av varje ärende och beslut med beslutsmotivering meddelas vårdnadshavare. Vid ansökan under pågående läsår är handläggningstiden upp till 6 veckor.

Omprövning av beslut kan göras under läsåret vid ändrade förhållanden som påverkar rätten till skolskjuts, till exempel ändrad folkbokföring eller byte av skola.

d. Former för skolskjuts

Skolskjuts sker i första hand med allmänna kommunikationsmedel (linjetrafik) och i andra hand med särskild skolbuss eller skoltaxi (beställningsskjuts). Kommunen anordnar transporter på lämpligt sätt, dock med hänsyn till trafikförhållanden och övriga ovan angivna omständigheter.

Rätten till skolskjuts innebär inte att sådan skjuts måste anordnas från bostadsadressen till den plats där utbildningen bedrivs eller att skolskjutsen måste anpassas till varje elevs skoltider. Kommunen kan samordna skolskjutsverksamheten och anvisa elever till särskilda skolskjutshållplatser.

Skolskjutstiderna måste inte anpassas till varje elevs skoltider. Eftersom samordning sker av skolskjutsen kommer väntetider att uppstå. Upp till 15 minuter före första lektionen och 15 minuter efter sista lektionen betraktas som rasttid. Väntetiden i övrigt ska hållas på en rimlig nivå med en strävan att inte

överskrida 60 minuter per dag (utöver 30 minuter rast). Elever som åker med linjetrafik och byter buss kan få två väntetider till och från skolan.

e. Taxi

Om eleven åker taxi skall frånvaro alltid meddelas av vårdnadshavare eftersom samordning sker av skoltransporter. Vårdnadshavare ansvarar för att meddela entreprenören från och med när barnet behöver skolskjuts igen.

f. Självskjuts

Kommunen kan i undantagsfall tillgodose elevens behov av skolskjuts genom att betala självskjutsersättning enkel väg. Ersättningen följer Skatteverkets normer för skattefri ersättning för resa med egen bil. Ersättning betalas inte ut retroaktivt.

g. Ledsagning/assistent

Behöver eleven assistans/ledsagning under skolskjutsen ansöker vårdnadshavare om detta som LSS-insats (Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade).

h. Ansvarsfördelning före-under-efter skolskjutsen

Kommunen, aktuell skola, entreprenören, föraren, vårdnadshavare och elever har alla del i ansvaret under resan mellan bostaden och skolan.

Vårdnadshavares ansvar för eleven

- på vägen mellan bostaden och hållplatsen/ uppsamlingsplatsen
- under väntetider på hållplatsen/uppsamlingsplatsen till dess att eleven stiger på buss eller i taxi

Vårdnadshavaren ska se till

- att eleven kommer i god tid till hållplatsen/uppsamlingsplatsen.
- att eleven förbereds och tränas på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt.

Det är inte tillåtet för föraren att släppa på eller av elever på andra ställen än de fastställda hållplatserna/uppsamlingsplatserna.

Skolskjutsamordnaren ansvarar inte för elever som kommit för sent till upphämtningsstället. Anges avgångstiden som ett tidsintervall ska eleven finnas på den anvisade platsen när tidsintervallet börjar. Om eleven är försenad till den ordinarie turen beviljas inte någon extra tur. Vårdnadshavare ansvarar vid dessa tillfällen för att eleven kommer till eller hem från skolan.

Under transporten

Under transporten ansvarar entreprenören för eleverna och att gällande trafikbestämmelser följs.

Föraren meddelar skolskjutshandläggaren om ordnings- eller säkerhetsproblem uppstår under transporten.

Eleverna ska följa föreskrivna regler, till exempel bältesanvändning.

Vid skolan

När eleven anländer till skolans område är det skolans personal som ansvarar för tillsyn. Detsamma gäller vid hemfärd efter skolans slut.

3 Elevresa för elever inom gymnasieskola

3.1 Styrdokument

a. Lag

Enligt lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor ska kommunerna svara för kostnaderna för elevresor enligt vad som framgår av denna lag.

För en elev som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen (1999:1395), ska den kommun som enligt 29 kap. 6 § skollagen (2010:800) är elevens hemkommun, ansvara för elevens kostnader för dagliga resor mellan bostaden och skolan. Ansvaret gäller för sådana resor där färdvägen är minst sex kilometer. Stödet ska ges kontant eller på annat lämpligt sätt enligt kommunens bestämmande. Om stödet ges kontant är kommunen inte skyldig att utge högre ersättning än vad som motsvarar 1/30 av basbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken för varje hel kalendermånad som eleven har kostnader för resor mellan bostaden och skolan. *Lag (2010:1250)*.

Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter för tillämpningen av denna lag. Sådana föreskrifter får innebära att kommunens ansvar för elevens resor begränsas.

b. Förordning

I förordningen (1991:1120) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor finns ytterligare bestämmelser om kommunernas ansvar för sådana resor. Kommunen får enligt förordningen bestämma hur resorna skall ske.

Utan hinder i den ovan nämnda lagen gäller att om resorna inte rimligen kan ske med annat kollektivt färdmedel än flyg skall kommunen ersätta eleven för hans resekostnader med skäligt belopp.

3.2 Definitioner

Med **skolans fastighet** menas den adress där skolans huvudbyggnad ligger och som är skolans officiella adress.

Med **bostad** avses den fastighet där eleven är folkbokförd.

Med **färdväg** avses kortaste kombinerade gång-, cykel- och/eller bilväg från bostaden till skolan.

Med **linjetrafik** avses persontransporter med allmänna kommunikationer.

Med **basbelopp** avses vad som framgår av socialförsäkringsbalken (2010:110).

3.3 Rätt till elevresa för gymnasieelever

Med elevresor avses gymnasieelevers resor mellan bostad och skola. Det gäller till och med vårterminen eleven fyller 20 år. Även elever i fristående skolor kan ansöka om bidrag till elevresor. Bidraget beviljas i första hand i form av ett busskort och i andra hand i form av kontant ersättning.

För att eleven ska vara berättigad till bidrag till elevresor gäller följande:

- Studera på heltid
- Eleven har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen
- Reseavståndet mellan bostad och skola är minst 6 km

Med bostad menas den adress där eleven är folkbokförd. Elev som uppfyller ovanstående regler tilldelas ett busskort om resor kan ske med linjetrafik.

Elev som uppfyller ovanstående regler, men inte kan utnyttja linjetrafik, kan ansöka om kontant ersättning om något av nedanstående alternativ uppfylls;

- Färdvägen till närmaste hållplats är minst 6 km
- Bussförbindelse saknas helt
- Medicinska skäl. Ansökan kompletteras med läkarintyg
- Särskilda skäl. Ansökan kompletteras med läkarintyg

3.4 Övriga regler för elevresa för gymnasieelever

a. Ansökan

Ansökan om elevresor och/eller kontant ersättning ska göras inför varje läsår. För att elevresa ska kunna gälla från läsårets start ska ansökan ha inkommit senast 31 maj (åk 1: 31 juli). Vid ansökan under pågående läsår är handläggningstiden 1-6 veckor beroende på ärendetyp.

Med ansökan om kontant ersättning bifogas information om faktiska kostnader för resa.

b. Former för elevresor för gymnasieelever

I första hand beviljas eleven ett busskort för linjetrafik, i andra hand kontant ersättning. Se avsnitt 3.3 rätt till elevresa för gymnasieelever

c. Ändrade förhållanden

Vid ändrade förhållanden ska busskort omedelbart återlämnas. Elever som har fått kontanter ersättning ska omedelbart meddela skolskjutshandläggare vid ändrade förhållanden.

Om resor företas efter att rätten upphört debiteras kostnad för resorna samt en expeditionsavgift på 300 kr. Om busskort inte återlämnas inom 14 dagar från tidpunkten för ändrade förhållanden höjs expeditionsavgiften till 1000 kr.

Den som tar emot bidrag på felaktiga grunder blir återbetalningsskyldig.

4. Överklagan av beslut

Beslut om skolskjuts kan överklagas på två olika sätt, antingen med laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen eller med förvaltningsbesvär enligt 28 kap. skollagen.

4.1 Förvaltningsbesvär

Förvaltningsbesvär innebär att förvaltningsrätten, som första instans, prövar ärendet och kan fatta ett annat beslut. Det är endast eleven och/ eller elevens vårdnadshavare som kan överklaga. Beslutet ska ha gått parten emot. Domstolen prövar överklagandet i sak. Tiden för överklagande är tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Förvaltningsbesvär utesluter laglighetsprövning. Om det inte finns någon särskild bestämmelse om överklagande i 28 kap. skollagen så kan ett beslut istället överklagas med laglighetsprövning.

4.2 Laglighetsprövning

Ett beslut om skolskjuts kan i vissa fall överklagas av kommunmedlem med så kallad laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen. Laglighetsprövning innebär att ett överklagat beslut ska upphävas om det inte har tillkommit i laga ordning eller om beslutet inte räknas som en angelägenhet för kommunen. Det ska också upphävas om det organ som har fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller om beslutet strider mot någon författning.

Den som har fått avslag på sin begäran om skolskjuts ska överklaga inom tre veckor. Om särskilt protokoll har förts över delegationsbeslutet räknas klagotiden från den dag då det tillkännagavs på kommunens anslagstavla att protokollet över beslutet har justerats. I annat fall räknas klagotiden från den dag då anslaget skedde om justering av protokollet från det sammanträde vid vilket beslutet anmälades hos nämnden.

Domstolen får inte ersätta det överklagade beslutet med ett nytt utan kan endast avslå eller avvisa överklagandet, alternativt undanröja det överklagade beslutet. Det är alltså frågan om en prövning av beslutets laglighet och inte en prövning av beslutets lämplighet.

Kommande beslut:
Webbdiarium för
Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnden

20

19AFN170

Missiv

Handläggare
Maria Vidman
Tfn 026-17 80 00

Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnden

Webbdiarium - Publicering av diarier på gavle.se

Förslag till beslut

Att uppdra till Sektor Velfärd att förbereda för att under 2020 publicera Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens diarium (register över allmänna handlingar) på gavle.se, så kallat webbdiarium.

Bakgrund

I början av 2009 skapades möjligheten för Gävle Kommun att publicera myndigheternas diarium på gavle.se, i ett så kallat webbdiarium.

Till att börja med var det enbart Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige som låg i webbdiariet, men efter hand valde även Barn och Ungdom, Utbildning och arbete, Kultur och Fritid och Valnämnden att ansluta sig.

I maj 2018 stängdes webbdiariet, då det fanns behov av att anpassa och säkerställa funktionen och även behov av att säkerställa att det inte läckte ut personuppgifter (GDPR började gälla).

Efter en tids arbete med att anpassa funktionen med hänsyn till gällande lagar och regler så ligger sedan september 2019 Kommunstyrelsens och Valnämndens register över allmänna handlingar, d.v.s. diarierna publicerade på gavle.se.

I och med detta är det nu möjligt för övriga nämnder att välja att publicera sina diarier på gavle.se.

Webbdiarium – vad innebär det?

Varje nämnd har som myndighet ansvar för sina allmänna handlingar och ärenden. Varje nämnd bestämmer därför på egen hand om de önskar att respektive myndighetsdiarium ska publiceras.

Det finns inga krav i lagstiftningen på webbpublicerade diarier, utan ska ses som en möjlighet till att möjliggöra insyn och därmed stärka demokratin genom att underlätta åtkomst till information om vad som händer i kommunens myndigheter.

Gävle kommuns webbdarium ger information om registrerade och diarieförda handlingar, men det går inte att läsa och ta del av handlingarna direkt på hemsidan.

Det som framgår i webbdariet är registreringsdatum, diarienummer, rubrik, beskrivning (om det inte är GDPR eller sekretess) och avsändare/mottagare (om det inte är GDPR eller sekretess).

Anledningen till den begränsade insynen är att säkerställa att handlingar med sekretessreglerade uppgifter eller personuppgifter inte publiceras ut.

Webbdariet kan med andra ord ses som ett register över allmänna handlingar, utan att ge möjlighet att läsa handlingar direkt från webbdariet på hemsidan. Vill någon ta del av en specifik handling så vänder sig vederbörande till berörd myndighet med begäran om utlämnande.

Genom att publicera ut myndighetsdiarier underlättar det för allmänheten att på egen hand bevaka vilka ärenden som pågår och vilka handlingar som finns.

Den information som tillgängliggörs avser det som registrerats och diarieförts efter 2019-09-09 (det kommer inte att gå att söka efter äldre ärenden).

Förslaget

Välfärd Gävle ser webbpublicerade diarier som ett sätt att möjliggöra insyn och därmed stärka demokratin genom att underlätta åtkomst till information om vad som händer i kommunens myndigheter.

Ett webbpublicerat diarium gör det möjligt för allmänheten att på egen hand ta del av ett register över allmänna handlingar.

Bestämmelserna i dataskyddsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen ställer krav på hur man registrerar uppgifter i ett register över allmänna handlingar. Det är därför viktigt att Välfärd Gävles registratorer har en samlad och kommungemensam syn på vad som gäller inför publicering.

Välfärd Gävle ställer sig positiv till webbpublicerade diarier och menar att det efter en tid med förberedelser inom Välfärd Gävle, är möjligt att under 2020 lägga ut Omvårdnadsnämndens, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens samt Socialnämndens diarium (register över allmänna handlingar) på gavle.se, i ett så kallat webbdarium.

Magnus Höjer
Sektorchef
Välfärd Gävle

Beslutsärende: Anmälan av delegationsbeslut

21